

309131

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ డిసెంబరునెల 19 వ తేది బుధవారము

No. 216

నంపుటము. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సర మార్గశిర మాస శుద్ధ పంచమి.

సంచిక ౨౧౬

OTTO DILBAHAR REGD

THE

PERFUME OF ORIENTALS

DELIGHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.) ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది. అల్లూ, హాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోహరమగు సువాసన నిన్నులకరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
 రిన్నలైజా (అర డ్రాం) సీసా 1-8 రు 0-8-0
 పర్ఫ్యురకము లైజా 1-1 డ్రాం " " 0-12-0
 వేహికలైజా 2 " " 1-4-0
 వెర్దలైజా 4 " లేక 1/2 డ్రాం " 2-0-0
 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిష్ఠాపులను దొరకును. దీనిఁ అనేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన ను, కార్డుపైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవారిఁ వ్రాసినచో అతాకిమ్మకుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ ఏజెంటుఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జామ్నామసీదు బొంబాయి.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తములను జనించు జాడ్యములకు కీరీటుమవంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను, ఇండ్లను, ప్రాంతాశ్శులను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన చక్షుశుభ్రకారిణి (28)

కనామధిపార్శ్వపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిశ్చయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీటుమవంటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్మసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కీరీతాశ్శుమును గలగు కేయను. 18 రోజులవర కుండలకు 4 కొన్నుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పోస్త్రీటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

వికభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తన్నెలకంటే అపూర్వాయ విరచితము
 రు 0-4-0 పోస్త్రీటే అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది త్రియుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
 వ్రాయబడినది. రు 0-4-0 పోస్త్రీటే ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

‘శాస్త్రోక్తమైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రిసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు: మొనర్పు ప్యారి కంపెనివారు, చెన్న పట్నం,

నరి, చోట్ల, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి. ఖమ్మి, పయ్యకకున్న, దుంప, ఫలవృక్షములకున్న, మొక్క తీగకైరాలకున్న ముత్యపిరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు నీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి కాలాకు భూములనుట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబి, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెల నెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీందార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచేప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈ క్రింద సుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారి అండు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-8 రు 0-8-0. తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల కారదోలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచినందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ప్రెసిడెన్సీ, జంబాయ,
 } 6, కింజి కెట్టి వీధి, మదరాసు.



కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు



కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్మును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెస్కు. మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని. (53) 21, హమ్మం పీఠ, బొంబాయి.

K. B. JOSHI & Co.,

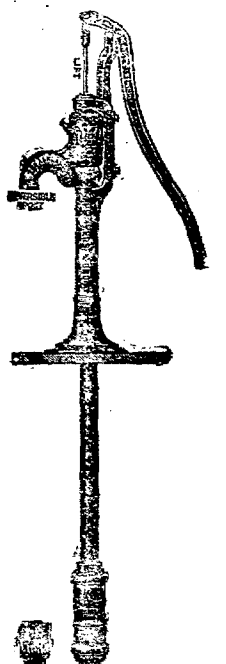
32, Hornby Road Fort, BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.



ఆంధ్ర వీర కంఠీరవ అభినవ భీమ సేన విరుదాంకిత ప్రావేశరు రామమూర్తిగారి కార్యక్రమము.

(౧)					దినములు
వారము	19-12-17	to	21-12-17	3	"
ఇచ్చాపురము	22-12-17	to	24-12-17	3	"
బరహంపూరు	26-12-17	to	28-12-17	4	"
అనకా	29-12-17	to	31-12-17	3	"
చింతలపాటి	1-1-18	to	3-1-18	3	"
చిత్రపురము	4-1-18	to	7-1-18	4	"
పుణె	8-1-18	to	11-1-18	4	"

(F88)

వెంటనే కావలెను. (982)

2. కేసుకు (Trained) ఉపాధ్యాయులు
1. కంట్రీమెంట్ డ్రామోగు డ్రీట్లు ఉపాధ్యాయులు. వరభాషలు ఈ క్రిందివారికి పంపవలెను.
కొండవల్లి శ్రీరామచంద్రరావు బి. ఎ. బి. ఎల్.,
నెక్రటరీ:— శ్రీ కృష్ణ నెకండరీస్కూలు
జగ్గయ్యపేట (కృష్ణ)

నీతాన్వేషణము లేక లుకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

ముద్దులొక్క పద్యములు!! క్రాంత్యుగం పోషింట్లు!!
ఇయ్యటి మృదులమృత్యువైది ప్రాయబడినది. జనసామాన్యమున కెల్లఁగ నుబోధకము. ప్రదర్శనావకాలముగ నున్నది భక్తి సమరాలమైన చక్కని కట్టాటకాది వర్ణనలు లతో నిండియుండును. ఒక పర్యాయము చదివినను ప్రకర్షించినను విడువదు. దీనిని గూర్చి నెల్లూరు వాస్తవ్యులును బందరు నోలిలు కాలేజీ ప్రావేశరుగు శ్రీయత ముత్తరాజు నుబ్బారావు, ఎం. ఏ. గా రాసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటక కావ్యముయొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరులకే బోధపడును. రూప. వెల 1-0-0 తపాలకూలి పేరు.
(గంధకర్త:— కనుమర్తి యజ్ఞ నారాయణశాస్త్రి, భొట్టిపేట, బందరు. (980)

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు-షిపో,
మహాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాయమైన వెలకు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (946-387) మేనేజరు.

నీపాశ్చత్య కన్యకా, కుంభి, కుంభి 1-కి ...	80-0-0
కుంభిమ పుస్తకము 1-కి ...	2-0-0
గోరొజనము, మంటి ...	7-0-0
రసభస్మము కుంభి 1-కి ...	0-10-0
పచ్చకర్పూరం ...	2-0-0
బాలామృతము ...	0-12-0
తాంబూలమృతము, నునానగా నుండును 50-కి	0-8-0
అదిపచ్చికాన లేక బామ్మ కుంభి 1-కి ...	8-8-0

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

అమృతసంజీవి లేహ్యము.

ఇది అనుకూలతగింధూరము, స్వస్థ సింధూరము, రజిత భస్మము, అంబుగ, నిమ్మరీ మొదలగు ద్రవ్యములు, వనమూలికలు, విత్తనములు, చేర్చు చేర్చబడి మిగుల నవభవముగలవారలచే సిద్ధపఱచబడి యున్నది. తినుటకు వెంటనే మృత్యు రుచికరమైయుండును. కాళ్ళు చేతులు, మంటలు, అకేక్తి, పోమరి తగము మొదలగువానిని పోగొట్టి ఆ కఠిన ప్రక్రియను. పథ్యములేదు. బల ప్రకరమైన ఆహారమును దినుటయే పథ్యము. శ్రీలు, పురుషులు అందఱునా వాడవచ్చును.
నేరు 1-కి వెల 2-0-0. వి. పి. ఖర్చు 0-4-0.
నేరు 2-కి వెల 4-0-0. వి. పి. ఖర్చు ఇరాం.

భనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం 6, వెంకటేశమేష్ట్రీ వీధి,
(986) సాహుకారుపేట, మద్రాస్.

(986)

స్వీయదినమహోత్సవములు.

—0:—
12-12-1917.

(వివిధ విలేఖకులయొద్దనుండి.)

కర్నూలులో హోల్స్ వకీలును డిప్రీట్లబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటును అగుపార్థసారథి అయ్యంగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఢిల్లీదర్బారు మహోత్సవ సభ జరుపబడెను. ఇస్కూయిల్ సాహేబు వీరభద్రయ్యగారు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు మన కొనరించుచుండు సౌకర్యములను గురించి యుపన్యసించిరి. చక్రవర్తిగారిమీద పద్యములు చదువబడెను. పాఠశాలకుం దలిబాలురు ఒకచిన్న నాటకమును ప్రదర్శించిరి. డి. శేషయ్య గారు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు మనకు కలుగ జేయుండెడు సహాయములనుగురించి ఉపన్యాసమునిచ్చి అందఱును ఈజరుగు చున్న ఘోరసంగ్రామమును మనచక్రవర్తిగారికి జయము చేకూరునట్లు నిరంతరము ప్రార్థనచేయువలెనని యెల్లఱను ప్రోత్సహపరచిరి.

ఎండమూరు గ్రామము బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు బాలురు బాలికలు వాద్యసహితముగా సౌర్యభోముని పటము తోను కెండాలోను నూరేగి గొప్ప యుత్సవము జరిపిరి. సాయంకాలము రాచర్ల వేంకట లక్ష్మీనరసింహారావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద నౌక సభ జరుపబడెను. యుద్ధము త్వరలో మన ప్రభుత్వమునకు విజయవంతముగా ముగియుటకును, మన జేతమునకు వచ్చి ప్రజల చిత్తులను వినుచు నుద్ధరించుటకు పూనిక వహించిన మాంటాగు ప్రభుభద్రుడు మనారభావము ప్రసాదించి మన కోరికలు ఫలము క్తములుగ చేయించుటకును సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచు పభయగింపబడెను. ఈసభ కయిన వ్యయప్రయాసములను భరించిన కాకర్లతూడి వేంకట సుబ్బరాజుగారు సంస్తవనీయులు.

పల్నామిడి తాలూకా హీరచండల పురమండలి బోర్డు బాలికాపాఠశాలలోపాధ్యాయులును బాలికలును రాజదంపతుల పటములతో పురమంతయు ఊరేగిరి. మధ్యాహ్నము ముద్దల వేంకటరావు పంతులుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద బహిరంగ సభ నౌకదానిని గావించిరి. ప్రభుత్వమువారివలన గలుగు లాభములనుగూర్చి సహాయోపాధ్యాయులు పార్వతి సత్యనారాయణమూర్తిగారు మున్నగువారి యుపన్యాసము లయినవెనుక, ప్రస్తుత మహాసంగ్రామమును మిక్రచండలివారికి జయ మొసంగ భగవత్ప్రార్థన యొనర్చి ఇందు బాలికల కల్పాహార మొసంగిన ము. వేంకటరావు పంతులుగారు ప్రసంగింపబడ్డారు.

కర్నూలుజిల్లా నందికొట్కూరు తాలూకా ముసలమడుగు నందు పట్టాభిషేకోత్సవము జరిగినది. అనేకులువచ్చిరి. జేతమాని కృష్ణన్న గారు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువలన లాభములను గూర్చి యుద్ధమును గూర్చియు ముచ్చటించిరి. వి. శిలా రామయ్య గారు ఉపాధ్యాయవృత్తిని గూర్చియు, మానేజ్ సాహేబు

గారు పాఠశాలాభివృద్ధిని గూర్చియు నుపన్యసించిరి. కాల్చిచక్రవర్తికి యుద్ధమున విజయము కలుగుటకు ప్రార్థనలు గావించబడెను.

తెనాలితాలూకా అనంతవరము గ్రామముందు డిల్లీ దర్బారు మహోత్సవము జయప్రదముగా జరిగెను. సి. హెచ్. ఇ. స్కూలు బాలురును, హిందూ భారతీవిలాస విద్యాలయపు ఎలిమెంటరీ గరల్స్ స్కూల్ బాలికలును ఆగ్రామవాసులును, ఉద్యోగస్థులును, భారతీవిలాస విద్యాలయపు గౌరవోద్యోగస్థులును అత్యుత్సాహముతో రాజదంపతులపటము దీసికొని ఊరేగిరి. పిమ్మట 2 గంటలకు మిట్టింగు జరుపబడెను. మహా వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారిని ఆధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. మహా రామయ్యపంతులు క్రైస్తవ విశ్వనాథముగార్లు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమును గురించి యుపన్యసించిరి. స్కూల్ బాలికలసంగీతము సభను ఆనందింపజేసెను. తహశీల్దార్ గారిచే పంపబడిన లేఖను గ్రామ మజేదార్ గాదిరాజు నారాయణంగారు చదివి కొంతమందిచే చంపాలు వేయించి వసూలు చేసిరి.

నెల్లూరుజిల్లా ఆత్మకూరు తాలూకా చేర్లగ్రామములో పట్టాభిషేక మహోత్సవము ఘనముగా జరిగినది. చేర్లగ్రామంజీ సాల్వ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు యం. పి. నరసింహారావు పంతులుగారు గ్రామసాధిపత్యము వహించిరి. పనుమర్తిస్వసింహయ్య శర్మగారు తమచేరచియింపబడిన వైష్ణవప్రార్థన రాజభక్తి మున్నగు విషయములగుల పద్యములను చదివిరి.

కోటపురట్ల గ్రామములో పట్టాభిషేక మహోత్సవదిన వర్ధంతి చక్కగా జరిగెను. పాఠశాలలందరి బాలికలును బాలురును మహమ్మదీయబాలురును పురజనులును కలసి 200 మంది రాజదంపతుల పటమును దీసికొనినూరేగించిరి. బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో ఒక సభ గావించబడెను. దాట్ల నూర్యనారాయణరాజుగారు ఆగ్రామసాధిపతిగావండిరి ఈక్రింది సభ వివరములతో గావించబడెను:— ఇద్దరి పిల్లల సంభాషణ, నాటకములు, పందెములు, పిల్లలవలన బహుమతులు, పెద్దలకు తాంబూలుములు. ఇవైనపిమ్మట రాజభక్తియంతే మగు నుపన్యాసములతో సభ ముగింపబడినది.

అనరుడే మహోత్సవము శృంగవరపుకోట తాలూకా కచేరీ యావరణలో మహావైభవముతో జరుపబడినది. డి. తహశీలుదారు వి. వి. నుబ్బారావు పంతులుగారు ఆగ్రామసాధిపత్యము వహించిరి. పాఠశాలలందును గల బాలురును బాలికలును ఉపాధ్యాయులతో నూరేగి కచేరీ యావరణలోనికి విచ్చేసిరి. బాలికా బాలురు వివిధవిచిత్రములగు ఆటపాటల మనోహరముగ జరిపిరి. ప్రజ్ఞాపంతులు తగిన బహుమతుల బడసిరి. పిల్లలకు మిఠాయి వగైరాలు ఓసంగబడెను. సమురజిష్టారాక్షిను క్షార్కు వల్లభపు విశ్వనాథముగారి పద్యములు చదువబడెను.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

ఆంద్రమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదిలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆశాదంగము గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

చక్కని డబ్బీతో, వెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4 0.

పోస్టుఖర్చును ప్రత్యేకము. ఇన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేకోడ్లు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

మంగళవారము నాటి విజ్ఞప్తులు.

నిన్నటిదినము 6 విజ్ఞప్తులు ఉన్నవి. ఈ విజ్ఞప్తులను పరిశీలించి వారు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా ముంపుకు రాజు ప్రతినిధిగా వచ్చి ముట్టాడిరి.

కథోలిక్ ఇండియన్ సొసైటీ, ఇండియన్ క్రిస్టియన్ సొసైటీలు ఏక కాలముననే విజ్ఞప్తులను పంపించెను. మొదటి సంఘ విజ్ఞాపనమును టి. ఆరుమంథ పిల్లేగారు చెప్పవలయు విజ్ఞాపనమును జేవదాసుగారు నొసగిరి. వారు తమ విజ్ఞప్తులగు తమ యాశయముల జెప్పవలసిందిగా జేయునందు ప్రతిపాదన పరిపాలకుల యధికార మేమాత్రము తగ్గింపగూడదనియు, రాజకీయ సంస్కరణములను క్రమముగా జేయవలెననియు స్వరాజ్యము సుసంపన్నమగుననియు తమ కాలము రాజీనీయు, రాజకీయ సంస్కరణములేమైన గావించుచో, తమ సంఘముల హక్కులను, తేనులభములను గాపాడవలయుననియు తెలిపిరి.

అనంతరము జమిందారులు ప్రాప్తమైన విజ్ఞాపనమును వేంకటగిరి రాజుగారు చదివెరి. ఆ విజ్ఞాపనమునకు కురుపాం రాజు, కొల్లంగోడురాజు, కొంకణ్ణి జమిందారు, నొడ్డపూ వాయకనూరు జమిందారు, మంగన, మన్నంపేట, ఉట్టుకలి ఎలవరసకుండ జమిందారులు, చల్లపల్లి కుమార రాజుగారు, ముల్తూరుపూరు మొహిదీన్ సాహెబు రామరాయడింగారునుండి వీరు చెప్పి పురి రాజధానిలోని జమిందారు లు దత్తి తరపున వారి యభిప్రాయములను చెప్పుచున్నామని నుడి విసి. సామ్రాజ్య కానకసభ నెక్కువ చేయవలెననియు ముఖ్య సంఘ ప్రాతినిధ్యమును, ముఖ్యముగా జమిందారులు, జమిందారులు కాని భూస్వాముల సంఘములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలెననియు, రాజప్రతినిధిగారి కార్య నిర్వాహక సంఘముగా ఇద్దరు భారతీయులు ఉండవలయుననియు, అంబోకరు భూస్వామి వర్గమునకు చెందినవారై యుండవలెననియు గాష్ట్రీయ కార్య నిర్వాహక వర్గమునకు సుమునుండి భారతీయులై యుండవలెననియు, అంబోకరు భూస్వామి వర్గమునకు చెందియుండవలెననియు, ముఖ్య జమిందారులలో కొందఱి సంస్థాన పాలకులుగా ప్రభుత్వమునకు నిర్ణయించి అట్లు సత్కరింపవలెననియు, వై నికొద్దోగములకును, కమిషనరులకు భూస్వాములను జమిందారుల సంఘమువారిని నియమించవలయుననియు విజ్ఞాపనమును జెప్పబడినది.

మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్ల సంఘము: ఈ సంఘమువారి విజ్ఞప్తిని పితామహులు రాజుగారు చదివెరి. గౌ. ముప్పిలు నాయుడు, పద్మావతి జమిందారు, మోరగడ రాజుగారు, పులియంపల్లి జమిందారుగారు విజ్ఞాపనమునకు నుండిరి. వీరు విజ్ఞాపనమున స్వరాజ్యమును ప్రయత్నించుటకు ఇష్టించి తక్షణ సంస్కరణములు చేయవలెననియు క్రమక్రమముగా సంస్కరణముల నొనగవలయుననియు కోరిరి.

తరువాత కేరళ జన్మింపులవారు విజ్ఞప్తి నొసగిరి. ఈ విజ్ఞప్తి కొల్లంగోడు రాజుగారు చదివెరి. వారి విజ్ఞప్తి యందు చెప్పి పురి కానకసభలో 120 చుండి సభ్యుల సేవకు వలెననియు ఇందు ముప్పాటికభాగ మెన్నుకొనవలెననియు, ఇందులో మఱియు సుము సంఘములకు సుమగ్ర కులుగను, తక్కిన సుములు ముఖ్య సంఘప్రతినిధులుగా ఉండవలెననియు, తొందరగా చేయవలెననియు కానకసభలకు సరియని సంఘముల స్వగతమంద చూచుటకు వేరొక ప్రభుత్వసంఘములను నియమించవలెననియు తెలిపిరి.

పిమ్మట అఖిలభారత వారీజు విజ్ఞాపన మొనగబడినది. (దీనిని గురించి వివరముగా నిన్నటి పత్రికయందు ప్రకటింపబడినది) దీనితో నాటికి విజ్ఞప్తులను కొనుట ముగిసెను.

నిన్నటిదినము రా. ౪౫ ముత్తన్న, చెంగన్న, గణపతి, శ్రీ పతిరావు, కిరీంభావ్ (కూర్చ) సరోజినీదేవి, బోషికన్న, సరళా బాయి నాయర్ సతీ, మైలాపూరు తిరునల్వేరి, బొమ్మలకుల వివస్వతి, దేవదాసు, ఇ. ఎస్. హెస్సన్, రా. ౪౫ అబ్రహం పండితులు, కొల్లంగోడు రాజుగారు, గౌ. ముప్పిల్ నాయుడు, రా. ౪౫ కృష్ణచక్రగౌడ, కున్న కృష్ణనాయుడు, రామరా యడింగార్లు రాజప్రతి ముంపుకు గాల్గొని ముట్టాడిరి.

నేటిదినపు విజ్ఞప్తి

నేటిదినమున నాటికొనియెడినా లింగం ఫెడరేషన్ వారిగా విజ్ఞప్తి నొసగిరి. వారు తమ విజ్ఞప్తి యందు ఇట్లు తెలిపిరి. ప్రస్తుతము, పరిశీలించుటకొరకు, స్థానిక స్వపరిపాలనము (ప్రాథమిక విద్యతో సహా) ఆంగ్లేయ వ్యవస్థను పాపిత్రామిక, సహకార పద్ధతి విధియ కా ఖిలము

ప్రతినిధి గారలు

(౧)

వీడ్కోలుపు వింగు: వెనలి కళాశాల విద్యార్థులు నేటి సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు కళాశాల మందిరమున కళ్యాణ సుందరము మొదలియగుగాక వీడ్కోలుపు వింగునడగరు.

యువజన మహమ్మదీయ సంఘము:

లాల్ హిల్స్ నేటి సాయంకాలము 6 గంటలకు మిసెస్ సరోజినీ నాయుడుగారు ఉపన్యసించెదరు. ఇదివరకు 5 1/2 గంటలకు ఉపన్యాసము ప్రారంభింపబడు నని వ్రాయబడినది. కాని 6 గంటలకు మార్చబడినది.

వై. ఎ. సి. డి. రాయపేట:

సంఘముల నేటి సాయంకాలము 6 గంటలకు సంఘ ఆ వరణమున టి. ఆర్. వేలుగారు పురాతన హిందూజేతనందలి విద్య అను విషయముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. జి. వి. నాథ్ ఎం. ఏ. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

ఫోర్టు సెంటు బాక్స్ కోలు గజెటు:

ఈ నెల 25 వ తేదీ మంగళవారము దినమునకు 1918 సంవత్సరము జనవరి 1 వ తేదీ మంగళవారమునకు ఈ గజెటు ప్రకటింపబడెను. కాని యీ నెల 29 వ తేదీ శనివారమున ప్రత్యేకముగా గజెటు ప్రకటింపబడును.

అవరూడే:

అవరూడే సహాయము ఎలిక్టిక్టేషను పిక్చరపేలకు యజమానులు జి. ఎఫ్. మాడన్ గారు కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేక బాధ్యులకు ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శనమునకు రూ 700-0-0 లు కచ్చిగది. వాటికి 801-0-0 రూ. లు తరువ్వంత సొమ్మునుండి చెల్లి మొత్తము 1001 రూ. లను అవరూడే సహాయము ఇచ్చిరి.

సంగీతము:

కేవలరాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రసిద్ధి కెల్మిక పాటకురాలు మిస్ గోల్డెన్ బిల్లింగ్ హుస్టన్ కు బోలెలో నృత్యాభివ్యయముతో గూడిన సంగీతగానము గావించును. పూజను కోడెనై కొన్ని రాగముల నెక్కువ క్రాశ్యముగా బాడటకు విలంబింపబడెనై రాత్రికాలమున పాట విన్నాము జేయబడినది. ఇట్టి యభ్యుదయగు గానమును చెప్పి పురి పాటలు విని యానందించెదరుగాక!

పోకలు:

సి. డి. ఎస్. పిల్ల, పిల్ల సతిగాల్లు నిన్నటి దినమున చెప్పి పురినుండి తిరుచనూరుకు బోయిరి. ఎస్. ఆర్. పేజి, దివాన్ బహదూర్ పి. పరాంతకము నాయుడు, రావుబహదూర్ ఎస్. భవానందము పిల్ల, ఎల్. వితిమరా రావుసాహెబు ఎస్. ఎస్. వి. రాజాచార్ ఖాజుబహదూర్ ఎం. బజ్జాసాహెబు బహదూర్ హుమరావుగారు పిల్లగారిలోగూడ ఎగ్మూరు స్టేషనువరకు బోయి పిల్లగారిని వీడ్పించిరి.

లక్ష్మీ హిందూ బాలికాపాటల నైదా

పేట: వివాహరతులగు బాలికలకు విద్య నేర్పబడుటకు ప్రత్యేకరగతి యొక్క తెరువబడుటకు యోర్నాలులు జరుపబడుచున్నవి. ఈ నెల 21 వ తేదీ శుక్రవార సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు పాఠశాల మందిరమున యొకసభ జరుపబడి పాఠశాలవారి ఉద్దేశములు గభ్యుల కెరింపబడును. శ్రీమతి వి. వాగ్దేవమ్మ, శ్రీమతి తాయారమ్మ, శ్రీమతి ఆలాల్ మెక్ మంగా మున్న, శ్రీమతి పండిత కృష్ణదేవమ్మ మిస్. టి. లాజులగారు శ్రీ విద్యకు గూర్చి సభలో ఉపన్యసించెదరు.

కానకసభాధికారము చేయవలెననియు, తక్కిన కళాఖిల విషయమున సలహా నిచ్చు హక్కునే కానకసభల కొనకవలెననియు, రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘములను వ్యవస్థాపించి అంగు సగమునుండి అసభికాప్రముఖులనుండి నియమింపవలెననియు, కానకసభలలోని అసభికా సభ్యులు కార్య నిర్వాహక సంఘసభ్యుల నెన్నుకొన వద్దని తమ కిష్టములను నియు, ఈ సేకకానకసభలకు సొగ్గ మెంటు పద్ధతులు వర్తింప దగవనియు, సంఘముల భేదములను పట్టించుటకు సమన్వితములకు స్వపరిపాలనా వాత్సికతకు ప్రయత్నములు చాల మెట్లగా సాగుచుండుట తప్పవనియు, రాజకీయ సంస్కరణముల విషయమున కాంగ్రెసు మద్దతును తప్ప ఇతరసంఘముల యభిప్రాయములను గొనుటవలెననియు తెలిపిరి.

శ్రీమతి సరోజినీ దేవి కాలిధ్యము:

టవురు విద్యాధి సంఘమువారు నిన్నటిదినము సాయంకాలము 6 గంటలకు పచ్చయ్య కళాశాల భవనమునందు శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారి కాలిధ్యమొనగిరి. సభ్యులందఱు ఉపహారమును పెట్టబడిన పిదప, పచ్చయ్య హోలలో గోల్డెన్ బోల్ సాని గారి యధ్యక్షత్వక్రింద సభ జరిగెను. సభా కార్యక్రమము దైవప్రార్థనతో ప్రారంభమయినది. పిమ్మట దేవిగారికి ఆహ్వాన మొనగించు కొన్ని సంస్కృత శ్లోకములు చదువబడినవి. తర్వాత విద్యాధి సంఘము పక్షమున నామె కొక నిర్దేశపత్రమును సమర్పించెను. సభాధ్యక్షుల తరపున గోల్డెన్ బోల్ గారు, శ్రీమతి సరోజినీ దేవి గారి యొక్క కవిత్వ ధోరణిని గురించియు, ఆమె దేశమున కిందు మూలముగా చేయుచున్న సహాపకారమును గూర్చియు శ్లాఘించుచు చక్కగ ముచ్చటించిరి. పిమ్మట సరోజినీ దేవిగారు లేచి సభవారు తమకొసిన ఆతిథ్యమునకును, గోల్డెన్ గారు తమ గురించి ముచ్చటించిన వాక్యములకును కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించుచు నొక విన్నయపత్రమును గావించిరి. విద్యాధి సంఘము ఈ విధముగా కాలిధ్య మొనగట, విద్యాధి సంఘము తనకంటి నేకసేవకుల యొడగల యను రాగమును గౌరమును సూచించుచున్నదని ఆమె చెప్పి నది. ఇప్పుడు మన వాసుకులందఱు పాలుపడుచున్న ఆదర్శములకు, విద్యాధిలందఱు మెలకుండి బలవరచుచు, తమకుండ వాటికై పాటుపడవలెననియు, దేశముయొక్క భాగ్యభివృద్ధి కేవలము యిప్పటి విద్యాధిలమీద నాధారపడి యున్నదనియు ఆమె గట్టిగా చెప్పినది. పిమ్మట దేవిగారి కి, సభాధ్యక్షులయిన గోల్డెన్ బోల్ గారిని పుష్పమాలాలంకృతులం గావించిన పిదప, కళాధ్యక్షులతో సభ ముగిసెను.

చెప్పి పురి ప్రదర్శనము.

21-12-17 వ తేదీ శుక్రవారమునకు సాయంకాలము 4 గంటలకు ప్రారంభమగును.

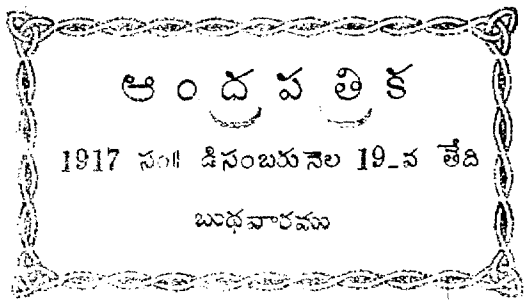
ప్రదర్శనావరణమున ప్రత్యేకముగా నిర్మింపబడిన కాలలో ప్రారంభోత్సవము జరుపబడును. నిల్వరు పానులను గాని రియాసానుల టిక్కెట్టులు గాని కొనినవారు ప్రదర్శనావరణము లోనికి వరలబడెను. రియాసానుల టిక్కెట్టి తరగతమునకు లభ్యముగనున్నది. కాలలో స్థలమున్నంతవరకే పానులు టిక్కెట్టులు అమ్మబడును. ముందుగా పానులను మిలటరీ కేటగిరీకర్త కొనవలెను. టిక్కెట్టు రిపవల్టింగు పూనమల్లికాగూడి డైరెక్టు ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ ఆఫీసు, స్థలము బాగుపాల్గిస్తున్నవారు, జనరలు పోస్టు ఆఫీసు, హంటుకోడులో డెప్యూకం వెనీ, తిరువలిక్కేడిలో గంగయి కొండను మంబపము, మైలపూరు కేరేకోడు పోల్గిస్తున్నవారు విక్రయింపబడును. ప్రదర్శనావరణ ద్వారముకర్త విక్రయింపబడవు. టిక్కెట్టు గాని పానులు గాని లేనివారిని పోల్గిస్తున్నవారు లోనికివరకు. రాదలచిన వారు 21 వ తేదీ సభాధ్యక్షులు 3-30 కు కాలలో వారి వారి స్థానములందుండవలెను.

ప్రారంభోత్సవము ముగియగానే రాజప్రతినిధిగారు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులతోడను ఆచూకులగు నితర ప్రముఖులతోడను ప్రదర్శిత నమ్రులను పరికింతురు అట్లు రాజప్రతినిధిగారు మొదటి చతుశ్చాలను పరికించి చతువరకును తక్కిన సభ్యులు వారి వారి స్థానములను వరలగూడదు. వారు చనిన పిమ్మట మొదటి చతుశ్చాలను సభ్యులు తిలకింప వీలగును. ప్రముఖులగు నతిథుల కిచ్చుండి కుముటండుట కీయోర్నాలు చేయబడినది గాన ప్రజా ఈ ఏర్పాటు ననుసరించి కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు తోడ్పడ ప్రార్థన.

21-వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలు మొదలు 10-4-0 టిక్కెట్టు విక్రయింప బడును. ఆ టిక్కెట్టు కొనిన వారు ప్రదర్శనమును చూడ వీలగును అని కార్య నిర్వాహక సంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

ద్వితీయాంధ్ర విద్యాధిసభ:

వై సభయీ నెల 23, 24 తేదీల నందు బందరుపురం దిక్కును దుర్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరుపబడును. సభాధ్యక్షులు మున సాయంకాలమున కూడ జరుపబడును. భోజనసదుపాయములు 22, 23, 24 తేదీలకు కూడ చేయబడును. ఆనందగృహమున చేయూరి సుబ్బారావు పురాణము నూరికాష్ట్రీ దంటు సుబ్బారావుగారు యధ్యక్షించెదరు. టి. పి. సింహయ్యగారు "బాలభారతీయమును" గురించి యుపన్యసించెదరు.



కాంగ్రెసు కర్తవ్యము

కాంగ్రెసు సభాదర్శములు మారినవి. స్వల్ప సంస్కరణములతో తృప్తిపెంచు కాలము గలించినది. భాధ్యతవహించు ప్రభుత్వ స్థాపనమే ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును పెంపొందించునని కాంగ్రెసు సభాభిమానులు విశ్వసించుచున్నారు. ఇక వారముదినములలో దేశీయమహాజనసభ కలకత్తానగరమున సమావేశమగును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మేతరున నుండవలయునని చర్చించుట కిదిముఖ్య తరుణము. వంగదేశ ప్రముఖులు, కాంగ్రెసుసభ విశేషకాలము స్వపరిపాలనా విధాన సమస్యను చర్చించుట కుపయోగింపవలెనని, దృఢాభిప్రాయమై యున్నారు. వారి యభిప్రాయము సర్వజనాంగీకారము బడయునని తలచుచున్నాము. ప్రజల యాశయము బాధ్యతవహించు స్వపరిపాలనా స్థాపనమే యయినను, కాంగ్రెసు సంస్కరణములు ప్రజాశయమును పూర్తిగ వెల్లడింపలేదు. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. కాంగ్రెసు సంస్కరణముల ప్రచురించినపుడు, ప్రజలలో స్వపరిపాలనాశయ తీవ్రత వ్యాపించలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలతో నాలోచించకుండ యుద్ధాంతర సంస్కరణవిధానమును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు దెలిపిరి తెలియగనే, ప్రజాప్రతినిధులుగూడ వెన్నెంటనే వేరొక విధానముదయారు జేసి ఆంగ్ల ప్రభుత్వమున కంపిరి. ఈ ప్రతినిధులు ప్రజలతో సంప్రతించుటకు తగిన వ్యవధి లేకపోయెను. అప్పటికే యీ విధానము కొందర సంతృప్తి బడుపలేదనుటకు, హిందూ పత్రిక ఆ సమయమున ప్రతినిధుల చర్యను విమర్శించుచు, వ్రాసిన వ్యాసమే ప్రబల నిదర్శనము. ప్రజాప్రతినిధుల విజ్ఞాపనము నాధారము చేసికొని కాంగ్రెసు సంఘము సంస్కరణముల దయారుజేసెను. స్వపరిపాలనమున కంతవరకును విశేషాత్సాహము జూపని మహమ్మదీయ సంఘసభ్యుల తృప్తిపరచుటకై, కొంత సమాధాన మవసరమయ్యెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రచురింపబడిన కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధాన మిక్కాలమున మార్పుగాంచుట యవసరమని వంగదేశీయులు తలచుట న్యాయముగ నున్నది. ఈ విధానమును ప్రకటించిన పిమ్మటనే అధికారవర్గము వారు నిర్బంధవాస శిక్షల విధింపగడంగిరి. దేశములో నిరూపమాన మగు సంచలనము గలిగెను. హోంరూలుశబ్దము దేశమందు మారుమోగెను. మెసపోటమియా నివేదికముచే, ఆంగ్లరాజ్యాంగ వేత్తలకు భారతీయుల ఆదోళనమున సత్వము గలదని, దృఢోచర మయ్యెను. చక్రవర్తిగారు బాధ్యత గల ప్రభుత్వ స్థాపనమే తమ గమ్యస్థానమని ప్రకటించిరి. ఈ మెసపోటమియా గోచనను, ప్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించి యుండుట ధర్మము. ఆ ప్రకటనమునకు వెనుకకు బోవుట కీ సమయ మన యవసర మేమూత్రము గన్నట్లను. బాధ్యతగల ప్రభుత్వమున కేయంగములు మూలాధారముతో, ఆ విషయపై సంపూర్ణ నుగుచర్చ కాం

గ్రెసు సభలో జరుగవలయును. దేశమునం దనేక విధానములు ప్రబలియున్నవి. కాంగ్రెసు విధానమున కార్యనిర్వాహకసభ ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రతికూలముగ బ్రవర్తించునపుడు, దొలగింపబడుట శక్తియవకాశము గాన్పించదు. కిర్లీసు విధానమున కొంత యవకాశముగలదు గాని, అందు ప్రజాప్రతినిధులకు సంపూర్ణాధికారమొసగబడలేదు. పరిపాలనా శకలముల నొసగుట, యరాజకమునకు దానిజూపగలదు. బాధ్యత వహించని ప్రభుత్వ మొకటియు, బాధ్యతవహించు ప్రభుత్వ మొకటియు గలసి రాజ్యాంగ శకటము సిమ్మట యసంభవము. వంగదేశ భూస్వాముల సంఘము రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గోరుచు, కార్యనిర్వాహక సభను తొలగించుట కవకాశముల నొసగినది. ప్రతికూల బ్రాహ్మణేతరుల విజ్ఞాపనము, ప్రజాధికారము బలపరచుటకు మారుగ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిరంకుశము నధికము గావించుచున్నది. చిత్రచిత్రములగు విధానములు మాంటాగూగారి యెదుట నుంచబడినవి. ఆంగ్లము రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యవిజయమునకు, భాషాప్రయుక్త నిర్మాణము ముఖ్యసాధనమని నివేదించుచున్నారు. వీరి యాశయమునే వంగదేశ భూస్వాముల సంఘమువారు మోడించి, మాంటాగూగారికి నివేదించిరి. దక్షిణ దేశమున ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య సమస్య ప్రబలముగ నున్నది. నానావిధ రూపములతో బయలుదేరుచున్న విధానములు మాంటాగూగారిని చీకాకు పరచునేమోయని భయము గలుగుచున్నది. పార్లమెంటు సభలో నీ విషయమై తీవ్రచర్చ జరుగుట నిశ్చయము. పార్లమెంటు, యిందుపై శాసనము నొక దానిని గావించవలసి యుండును.

ఈ వత్సరము జరుగు కాంగ్రెసుసభ, ఆంగ్ల రాజ్యాంగనిపుణులు సత్వమరయుటకు తగిన సాయము గావించవలెను. మాంటాగూగారు స్వపరిపాలనా విధానమున కనుకూలముగ తమ నివేదికము సంపుటకు, తగిన సాకార్యముల కలిగించవలెను. హిందూ దేశ శకటము వహించు పార్లమెంటు సభ్యులు పార్లమెంటులో హిందూదేశపు వాంఛలను సహేతుకముగ చర్చించుటకు దగిన, వీళ్లను కల్పింపవలెను. ఇందుకు రాజకీయ తత్వజ్ఞులగు విపిన్చంద్రపాలుగారు ప్రకటించిన సూచన సమంజసముగ జూపట్టుచున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులములు జరుగవలయును. ప్రభుమదివసము అధ్యక్షకోపన్యాసముతో సరిపోవును. మిగిలిన మూడుదినములను స్వపరిపాలనా సమస్యగూర్చి సంపూర్ణ మగు చర్చను గావించవలెనని, పాలుగారి యభిప్రాయము. ఒకదినము విషయ నిర్ణాయిక సభాకార్యక్రమముతో సరిపోయినను, మిగిలిన రెండు దినములైనను స్వపరిపాలనా విధానముగూర్చి సంపూర్ణవిమర్శన జరుగుట అత్యవసరము. అవసరమయినచో 30 వ తేది యందు గూడ కాంగ్రెసు సభ జరుగవలయునని పాలుగారు దెలుపుచున్నారు. ఈ చర్చ జరుగుటకు ముందు, చిత్తుచట్టము నొకదానిని విషయ నిర్ణాయికసభ వారు దయారు చేయవలెను. వీరిొక్కరే గాక, వివిధరాష్ట్రముల వారును ప్రత్యేక చట్టముల దయారుజేసిన, విషయ నిర్ణయ సభలో విటివెన్సిటీని చర్చించిన సత్వము గోచరించునని, విపిన్చంద్రపాలుగారి అభిప్రాయము. ఇట్టి అవకాశ మొసగబడునని, ఆంగ్లము రాష్ట్రక విభాగ సిద్ధాంతము నిముప్పుచు, ప్రత్యేక సంస్కరణ విధానము దయారుచేయుట లాభదాయకము. విషయము బాగుగ చర్చించి, వీటి యన్నిటినుండి నొక

చట్టము నేర్పజి, కాంగ్రెసు సామాన్యసభ యెదుట విమర్శనమునకు బెట్టవలెను.

ఈ చట్టము నందలి ప్రతిభాగము గూర్చియు సాధక శాధకముల నాలోచించి తీర్మానించుట యవసరము. భారతీయ ప్రముఖులెల్లరు గావించిన యీ చర్చనంతను గ్రంథరూపమున బ్రకటించి ఆంగ్లదేశ రాజ్యాంగ వేత్తలకును, పార్లమెంటు సభ్యులు మొదలగు వారెల్లరకును బంపినచో, హైందవ రాజ్యాంగసమస్య వారలకు కరతలామలక మగును. మాంటాగూగారు తమ నివేదికము దయారుజేయుటకును, కాంగ్రెసు చర్చ తగిన ప్రాతిపదికగ నుండును. అమృతబంధు పత్రిక దెలిపినటులు కాంగ్రెసు విధానము హిందూదేశ సామాన్యస్థితులపై నాధారపడినదే గాని, ఆయా రాష్ట్రీయావసరముల నన్నిటి గూర్చి యాలోచించలేదు. శాసననిర్మాణ సభల సంఖ్యను యింకను హెచ్చింపవలసి యుండును. సంఖ్య హెచ్చింపగలది, అధికారము కొలదిమంది హస్తగతమగునేమో యను భయమునకు వీలుండదు. వంగదేశ భూస్వాముల సంఘము, వంగరాష్ట్రీయు శాసననిర్మాణసభకు 500సభ్యుల గోరినది. మిగిలిన రాష్ట్రములు గూడ యవసరముల ననుసరించి, సంఖ్యను హెచ్చింప వలయునని గోరవచ్చును. పార్లమెంటు సభలో, యుద్ధాంతరము 700 సభ్యులుండురని యూహింపబడు చున్నది. అట్టి తరీ, యీ సంఖ్య హిందూదేశమున కధికమని నడుపుటకు వీలుండదు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వవిషయమై, కాంగ్రెసు విధానము ననుసరించినను, రాష్ట్రసభలోని సభ్యులందరును నియక్తులుగనే యుండవలయుననియు సంపూర్ణమగు రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మొసగవలయుననియు కొరుకుకు తరుణ మాసన్నమైనది. కాలచక్ర కరిభ్రమణముచే, దేశీయుల వాంఛలు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. అందుచే దేశనాయకులు, జాతీయ మహాసభలో నీ విషయమై సావకాశముగ చర్చించి సమగ్రమగు చట్టము దయారుజేయుట యవసరము. ఇక్కార్యముతో సంతృప్తిపెందక, భారతీయ ప్రముఖులు కాంగ్రెసు సంఘ ప్రతినిధులుగ వెన్నెంటనే ఆంగ్లదేశమునకు వెడలి, ఆంగ్ల దేశీయులను హిందూదేశ రాజ్యాంగ సమస్య విషయమై ప్రబోధము గావించి స్వపరిపాలనోద్యమమును బలపరుపవలెను ఈ వత్సరపు కాంగ్రెసుసభాకార్యదీక్షపై, హిందూదేశపు భావిస్థితియంతయు నాధారపడియున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు తరుణమునకు దగిన సమయ స్ఫూర్తి జూపెదరుగాక!

మెయిలుపత్రిక: భావిఫలితములు.

మాంటాగూగారికి సమర్పించు విజ్ఞాపనలచే కొంత మేలుగలుగునని, ప్రజలువిప్లూటుచున్నారు. ఏ విజ్ఞాపన నుంగీకరింపబడక బోయినను, విచారము దెలుపుచున్నారు. కాని మెయిలుపత్రిక యెటుల గనుగొనెనో గాని, మాంటాగూ రొసగబోవు సంస్కరణము లే తీరుననుండునో సూచించెను. మెయిలుపత్రిక వాక్యముల గమనింపుడు.

“తుట్ట తుదకు, మాంటాగూగారిని తీవ్రముగ విమర్శించెవారలు మూలగాక, మెసపోటమియా విషయకోపన్యాసము బిసెంటుగారి నిర్బంధవిమోచనము మొదలగు కార్యములచే యుత్సాహపూరితులై, మోక్షమంతయు నీలో బడునని తలంచువారిలోనే యధికసంఖ్యాకులు గాన్పింతురు. ఆసమయమున, అభివృద్ధికి ప్రతి

కూలురుగ మాంటాగూగారిని సమర్థింపవలసిన భారము మేము వహించవలసి యుండును. కాని ప్రస్తుత సమయమున, అభివృద్ధి కనుకూలురుగ మాంటాగూగారిని రెదుర్కొనవలసిన కష్టముల గూర్చి వారించుట మా ప్రధానకార్యము. ఆకష్టములు మాంటాగూగారివల్లనే చాలవరకు కల్పించబడినవి. హైందవా వసరములను కరిస్థితులను లక్ష్యముతో జూచి, దేశము సభోగతి పాల్పేయవలదని, మాంటాగూగారిని హెచ్చరించు చున్నారము.”

మెయిలు పత్రిక భాషిణిని సూచించినది. హైందవాశయ ఫలితమున కెట్టి యాశ లేదని సూచించినది. అభివృద్ధి కనుకూలురుగ నున్న మాంటాగూగారిని దూషించు చున్నను, ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించెడి మాంటాగూగారిని మాత్రము మెయిలు పత్రిక యాలింగము జేసికొనును. మాంటాగూగారికముందు జేసెడికార్యము మెయిలుపత్రికకు సంతసము గలిగించు చున్నను, వారు వెనుకగావించిన లోపములను మాత్రము మెయిలు పత్రిక క్షమించుట లేదు. మాంటాగూగారు గావించిన ప్రథమదోషము మెసపోతుమియా విషయకోపన్యాసమున, అధికారవర్గ పరిపాలనమును తీవ్రవిమర్శనమునకు లోనుగావించుట. రెండవదోషము, దృఢమనస్కులగు రాజప్రతినిధిగారిని లోబరిచికొని, బిసెంటుగారి నిర్బంధము దొలగించుట. ప్రతికాధిపతుల విజ్ఞాపనమును విమర్శించిన రాజప్రతినిధిగారు మారిపోయిరట! ఈ మార్పునకు మాంటాగూగారే కారకులట! మెయిలుపత్రిక ప్రచురించిన యభిప్రాయములలో కొలది పొరబాటులుండిన యుండవచ్చును గాని, ప్రధానాంశము గూర్చి మాత్రము, మెయిలు పత్రికాభిప్రాయ మీ తరుణమున గూడ మారలేదట!

ఆ విషయములుండనిచ్చి, మెయిలు పత్రిక ప్రజాపరిపాలనను అంటురోగమును హిందూదేశమున వ్యాపింపజేయు వలదని, మాంటాగూగారికి హితము దెలుపుచున్నది. నిజ మాలోచించిన, మెయిలుపత్రికయు, తదనుచరులును ఆంతర్యమున ప్రవృత్తు నిరంకుశపక్షపాతులుగ గాన్పించుచున్నారు. ఆంగ్లేయుల సంగ్రామోద్దేశములు వీరి మానసమునకు గోచరించుటలేదు. ఆంగ్లదేశ ప్రతిభ ఎటుబోయినను వీరికి చింత గాన్పించలేదు. తమ ప్రతిభ ఆవంతియును తగ్గకుండుటయే వీరికి గానలయును. మాంటాగూ రొకవేళ, మెయిలు పత్రిక దలంచినటుల, హిందూదేశాశయ ప్రతికూలురుగ మారినను, ఫలితము వారొక్కరి హస్తములందేలేదు. ఆంగ్లప్రజలు, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమున కభ్యంతరముల గల్పించ బూనుకొనరు. మే మనేక జూరులు సూచించినటుల, హిందూదేశ స్వపరిపాలనము భారతీయుల సాభాగ్యము కొరకే గాక, ఆంగ్లసామ్రాజ్య సౌభావమునకు గూడ ముఖ్యవసరము ఇంతయేల, సంగ్రామ విజయము గూడ హైందవ మనుష్యుల సంపదపై నాధారపడి యున్నది. జర్మనీదేశమునకు యొత్తిడి గెల్గ జేయుటకు, ఆహారక దార్ధ్యము లో దేశము జేరకుండు నటుల ఆంగ్లేయులు ప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఆంగ్లసామ్రాజ్యమున ఆహారకదార్ధ్యము లన్నిటికిని హిందూదేశమే మూలస్థానముగద! ఏ దేశమున పరికించినను, బలసమన్వితముగు హిందూదేశమే, సామ్రాజ్యనైర్వహణకు సాయముజేయ జాలియుండును. రువ్వనులు గావించిన ద్రోహముచే, హైందవ సమన్వితపరిష్కారము మరింత యవసరమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో,

మెయిలు పత్రిక మాటల నాలకించి, బాధ్యతగల ఆంగ్లరాజ్యాంగ వేత్తలు, స్వపరిపాలనా ప్రధానమును త్రోసి పుచ్చజాలరు. అందుచే మెయిలు పత్రికాసూచన మెన్నటికిని ఫలంపనేరదు.

మద్రాసు రాయబారములు

సోమవారమున సమర్పింపబడిన విజ్ఞాపనల జూచిన, యూరపియను సంఘముల వదలినచో, చెన్నరాజధాని సంఘము, మద్రాసు మహాజన సభ, రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము, దక్షిణ హిందూదేశ వాణిజ్యసంఘము కాంగ్రెసు సంస్కరణముల కామోదము దెలిపినవి. నిన్నటి దినమున ప్రతికూల సంఘములన్నియు యొక్కొక్కటి తమ తమ ప్రాతికూల్యము దెలిపినవి. నిన్నటి మెయిలు పత్రిక “విజ్ఞాపనలలోని నామములపరిశీలించిన, అగు పించిన నామములే తిరిగి తిరిగి గాన్పించును” అని వ్రాసెను. అంతకన్న వేటుగ నెటుల జరుగును, ఒక్క సంఘమే వేర్వేరు నామములతో విజ్ఞాపనల నంపుచున్నపుడు, అన్యథా సంభవించుటకు వీలుండదు. ప్రతికూలసంఘ విజ్ఞాపన లన్నిటియందును, ప్రజాప్రతినిధులకు కొన్ని శాఖలపై పరిపాలనాధికార మొసగవలయునని నివేదించబడినది. ధనవ్యయ మధికముగ వలయు విద్య, పారిశుధ్యము, వ్యవసాయము మొదలగు శాఖలపై ప్రజాప్రతినిధులకు పరిపాలనాధికార మొసగబడును. కాని కోశాధికారము అధికారవర్గ హస్తములయందుండును. ఇట్టి ఏర్పాటు యొకదినమైనను కొనసాగనేరదని యనేకమారులు జూపియుంటిమి. దానిని తిరిగి విమర్శించుట యవసరము. క్రైస్తవసంఘములు రెండును, జమిందారుల సంఘములు నాలుగును యొకపాటనే పాడినవి. నేడు సమర్పింపబడిన ప్రతికూల బ్రాహ్మణేతర సంఘవిజ్ఞాపనములు బిక్కలైలు విధానము ననుసరించుచున్నవి. దక్షిణ యూరపియను విజ్ఞాపనమున “సాంఘిక విభేదములు దొలగి, వర్ణభేదము సమయువరకు, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి మందగమనముతో నడువవలయును. కాంగ్రెసు మొగ్గెము సంఘములు అసహనభావముతో గూడుకొనిన ఆదర్శవాదుల హస్తములలోనున్నవి. వారు ప్రజాసామాన్యమునకు ప్రాతినిధ్యము వహింపరు. అందుచే సంస్కరణముల నొనగొట్టుటకు పూర్వము, యితరుల విచారించుట అవసరము” అని దెలుపబడినది.

అభివృద్ధి సూచకములగు సంస్కరణములను గోరెన, భూస్వాముల సంఘ మేకారణము చేతనో, విజ్ఞాపనము సమర్పింపలేదు. ఏ సంఘమునకు జెందని కొలదిమంది జమిందారులు భూస్వాములు మాత్రము గలసి, ప్రతికూల భావముల దెలిపిరి. కేరళజన్మసభ, కాంగ్రెసు సంస్కరణముల నొనగొట్టుకన్న సంపూర్ణ స్వపరిపాలన మొసగుట మంచిదని నివేదించెను. ఈ సభ యొక్క కోర్కె నెఱవేరు గాక! అన్నిటి కన్నను న్యాయింగుటను ప్రాత విద్యార్థుల సంఘవిజ్ఞాపన మతివిచిత్రముగ నున్నది. ఈ సంఘసభ్యులకు దేశములో సభిక బాధ్యత గలదట! తమ జేతుములకు అభ్యంతరముల గల్పించుటకు కొలదిమంది కుట్రదారులు బూని యున్నారట! వీరు ఆందోళనాపరులట. ప్రభుత్వము వారి దృష్టిని తామే యాకర్షించుటకు వీరెల్లపుడను అరచుచుందురట! రాజకుమార కళాశాలను స్థాపించుట గూర్చి వీరు విమర్శించెట అందుచే తీవ్రమగు సంస్కరణము లెవ్వయు నొసగ గూడదని వీరు దెలిపిరి. ప్రతికూలురు తమ యాశయములను వివిధసంఘముల ద్వారా దెలుపుట కవకాశ

మొసగబడెను. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య విషయమున దక్షిణ యూరపియను సంఘము వారు జాతుబట్టి దప్ప ప్రదేశము బట్టి ఎట్టి ప్రాతినిధ్యము నంగీకరింప లేదు.

మాంటాగూగారి విధానముల స్వభావ మెట్టిదో గ్రహించెదరని దలంచు చున్నారము.

నిరాకరింపబడిన విజ్ఞాపనలు

న్యాయిందీయా పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:

“నిరాకరింపబడిన ఆంధ్రమహాజన, ఆర్యవైశ్య విశ్వకర్మ సంఘముల విజ్ఞాపనలతో సానుభూతి దెలుపుచున్నను, బ్రాహ్మణేతరుల ప్రతినిధిసంఘమునకు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమువారు ఎక్కుడు సాయము గావించిరి. వారి విజ్ఞాపన మంగీకరింపబడినగాని, తమ విజ్ఞాపనము సమర్పించుట కంగీకరింపలేదు. ఈ సంఘమువారు తీవ్ర ఆందోళనము గావించలేదు. ఒక్క విజ్ఞాపనము విషయమై మాత్రమే పట్టుదల జూపిరి.”

వీరి పట్టుదల గొనియాడ తగినదే!

నిర్బంధోచిత విద్య

వంగదేశ శాసన నిర్మాణ సభలో, నిర్బంధోచిత విద్యా శాసనము గౌరవనీయులగు సురేంద్రనాథరాయి గారిచే ప్రవేశపెట్టబడెను. బాంబాయి శాసననిర్మాణసభలో పటేలుగారి శాసన మంగీకరింపబడెను. కొన్ని వత్సరముల క్రిందట యసాధ్యమని ప్రభుత్వము వాచే నెదిరింపబడిన నిర్బంధోచిత విద్యావిధానము నేడు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములచే నంగీకరింప బడుట కాలమహిమ గాక మరియేమగును?

(౧) --

న్యాయస్థాన వార్తలు

హైకోర్టు:— ఈనెల 24 వ తేదీ నుండి జనవరి 4 వ తేదీవరకు క్రిస్తుమను పండుగులకు చెన్నపురి హైకోర్టుమాసి చేయబడును.

టర్మిల దొంగతనము:— నీడక హేమ్మరొడ్డు గోదామలలో నివాసంధము నెట్టియ్యరుగారి గోదామలలోని చేయమండిన శాబుమియాన్ అగవాడు 7 టర్మిలను అపహరించి విక్రయించెను. నివాసంధము నెట్టియ్యరుగారు పనివాని పైని కేసుచేసిరి. రాజధానిమేజిస్ట్రేటుగారు కేసువిచారణచేసి నేరస్థునికే 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించిరి.

నగల దొంగతనము కేసులు:— గత రెండు మూడు మాసములనండి టులూను అనునతడు తంబునెట్టివీధి ఇండ్లలో దొంగతనములు జరిగించుచుండెను. మేడలు మిడ్లలు యొక్క పరుండిన స్త్రీల నగలను, బట్టలను అనువదిన ఖరీదుగల వస్తువులనన్నిటిని అపహరించుట ప్రారంభించెను. వడివేలు నెట్టిగారి గడియారములను కొన్నిటిని నేరస్థుడు అపహరించెను. ఈసందర్భమున సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పోస్ట్ సారధిఅయ్యరుగారు ముద్దాయిని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. ఈ కేసులో రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయికి 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. మరియొక కేసులో రాజధాని కేసు మేజిస్ట్రేటుగారు వీనికే 4 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. ఇంకా వీనిపైని 8 కేసులు విచారణలో నున్నవి.

వైసికిలు దొంగతనము:— గతనెల 22-వ తేదీని ఇ. రామ నాథక్ అను నొక విద్యార్థి బ్రాడ్వేలోని బాలయోగ్యహాసునకు బోయి తన వైసికిలును ద్వారముకడ విడచి లోనికి బోయెను. అతడు తిరిగి వచ్చునంతలో ఏ. లక్ష్మణమొదలి అను మతియొక విద్యార్థి దానిని త్రొక్కుచుపోయెను. రామ నాథక్ వెంటనే పోలీసువారితో తన వైసికిలు గూర్చి రిపోర్టుచేసెను. అవరుడే ఉత్సవదినమున లక్ష్మణమొదలి వైసికిలును త్రొక్కుచుండగ రామనాథక్ చూచి వైసికిలుతో గూడ వానిని పోలీసువారికి ఒప్పగించెను. వారు వానిమీద కేసుచేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారణచేసి నేరస్థుడు గొప్ప టుటుంబమునానివాడును, విద్యార్థి యు యగుటచే శిక్షలేక విడుదల చేయునని చెప్పిరి. అతియొక సంవత్సరము లోపల నిట్టి దొంగతనములు గావించని విద్యార్థివల్ల నొక పత్రము పుచ్చుకొన బడినది.

అంధ్ర ప్రదేశ్ సంగ్రహము

(తెలుగు భాష)

అంధ్ర ప్రదేశ్

బ్రిటిషు ఆహార సామగ్రి.

లండను, డిసెంబరు 18:—ప్రజల మండికమున కైదును గా రాహారాధి కారి తిరపున పట్టు తెలిపిరి. ఆహార మంత్రివర్గము వారివద్ద ఆహార కృత్యమును మొకటి నెలకొల్పబడును. అందు అన్ని తరగతుల పనివాండ్ర ప్రతినిధులు నుందురు. స్త్రీల ప్రతి నిధులునుందురు. ఆహారపదార్థముల ఖరీదులు మొదలగు వ్యవస్థల పరిష్కారించుటలో నీ సంఘమువారు పదార్థముల ననుభవించు వారిల సత్వములను గాపాడెదము.

ఆంగ్లేయుల సమరోద్దేశములు.

కార్మిక పక్షమువారి ప్రకటనాపత్రము.

లండను, డిసెంబరు 18:— వర్తక సంఘ చుహాసభవారి కమిటీయును, కార్మిక పక్షమువారి గావ్యనిర్వాహక కమిటీయును చేరి యుద్ధ ఆశయములను ప్రకటించిరి. వీరు మొదలవచ్చిన ప్రతి లండను వర్తకమున 28 వ తేదీని జరుగఁజేయు జాతీయ కార్మిక మహాసభ కనుపఱును. సాంఘిక వాదులును, కార్మిక పక్షము వాదులు 18:5 సం. 11 ఏ. ప్రె. వ. 2 తేదీ నీ ఆహ్వానించిన ప్రకటనమును వైఖ్యమును కరల గామోదించు చున్నది. ప్రపంచమున ప్రజాస్వామ్యము కుతలమున నందు నిమిత్తము ఆంగ్లేయ కార్మికము యుద్ధమున సాగింప నియోజ్యురే. పురాజ కీయ వ్యవహారము వ్యవహారమును వైఖ్యమునుండించుచు, విదేశ రాజ్యాంగము స్థాపించుట సభవారి హస్తాంతరము యుద్ధమును ముగియఁజేయుచున్నది. నిర్బంధ వైఖ్య సేక లోకము దెచ్చుటకు పాపముగాదు. అంతర్జాతీయమును మోక్షార్థము, జాతులను విడిచిపెట్టవలయుననుకూలమును. వైఖ్యము కాదశము లకు మిగుల సేరవచ్చి, ఆయుధముల విక్రయించు వర్తక సంఘములు లాభములు మూటగట్టుకొనుటకు యేర్పాటులు చేయు వలయును. నేతమును జయించుకొనుటకు గా నొసప్పు సంగ్రామమును ఖండించుచు, వైఖ్యమును పుష్కలము కొంత సమర్థి హారమును, రాష్ట్రానిర్వాహకులను సవరణలు జరుగవలసి యున్నదని వ్రాయుచున్నది. అంతర్జాతీయ కమిషను సేర్ప రచి జర్మనీయులు బెర్లినును నెడ నొసర్పిన దౌర్జన్యమునకు చిరకును పరిహారమును వారికిప్పించి, బెర్లినును నకు మరల స్వతంత్రము నొసగుట సంధివరకులందు ప్రధమస్థానము నాక్రమింపవలయును. అత్యున్నతములైన రాష్ట్రమున గాని జర్మనీయులను ఖండించుచు, ముఖ్యము జాతుల సమితి రక్షణము క్రింద రాష్ట్రములకు బాధినిధిని తీర్చిదిద్దుచుకొనవలయును. బాల్యము గాని పుష్కలమును అంతర్జాతీయ కమిషనువారు పరిష్కరింపవలయును. తమ రాజ్యాంగమును గూర్చి పరిష్కరించుకొని పోలెడు రాష్ట్రములను స్వాతంత్ర్య మియవలసి యున్నది. కురుక్షేత్ర యుద్ధమున నుండి విడుదలయగు ప్రజలు జాతుల సమితి మొక్క రక్షణమునున్న కమిషను వారిచే పరిపాలింపవలయును. కాక స్టాంబుల్ సేపి లు నగరము క్యంప్రె మై రెటర్నరేట్లనుగ నొసర్పవలయును. ఆఫ్రికాయందు జయింపబడిన రాష్ట్రముల నన్నిటి నేకమొనర్చి ఆఫ్రికా రాష్ట్రము క్రింద పాలించుటకు గాను ఆ ప్రదేశములను జాతుల సమితికి స్వాధీనమొనర్పవలయును. ముద్దానాంకమున ఆర్థిక సమరమును ప్రారంభింపఁజేయు. గాని స్త్రీలు కుతులు ముగ్గుగున నేకును విస్తారమును చంపబడి, వారికుల గూర్చి యెంతయె నష్ట మొనర్పబడినది. గణక యా కార్యముల నన్నిటిని విచారించి నేతలకు సుచితరీతిని కీర్తించిన గాని కార్మికవర్గమువారు సంకల్పింపఁజేసెను. ఇట్టి నేతలకు విచారించుట ప్రత్యేకమున స్వామ్యస్థానము నొకదాని నేర్పడవలసివచ్చి వైఖ్యమును పాచ్చిరించుచున్నది.

జర్మను దాడి.

లండను, డిసెంబరు 17:— ప్రజల మండికమున దాడుల ముగ్గు మరాగారిట్లు చెప్పిరి. 12 వ తేదీ ఉదయము 8:30 గంటలకు మైగావల రెండు పడకలకు ఫిరంగిదళముల వారి దిరించిరి. ఒక దానికి చాలవస్త్రము గలిగెను. రెండవది మునిగి పోయెను. అందుకు వారలలో 8 గురు చంపబడిరి. మొదట వాని నొక జలంత గామి యెదిరించె నని తెలియవచ్చెను గాని తరువాత విస్మయకరముగా ఎదిరించెనని తెలియవచ్చెను.

లెప్టినెంటు గ్రేగారు.

బంధితుడగుట.

ఆముద్దెద్దాము, డిసెంబరు 18:— వైఖ్యము గ్రేగారి సోదరపుత్రుడు లెప్టినెంటు గ్రేగారి వరలో విదేశ రాజ్యాంగ మంత్రిత్వమును వహించియుండెను. ఈత డిటివల జర్మనీ వారిచే కైదీగ బంధింపబడినది కేలునుండి తప్పివాడై వచ్చెను. జర్మనీయులతో పోరాడునపుడును లెప్టినెంటు గ్రేగారు పార్టీకికాక యుండుండిరి. నాకాదరాధికారి చనిపోయిన తోడనే ఆధిపత్యమును వహించి దళమును నడిపించెను. గ్రేగారికా యగ్ని గోళపు ముక్కనుండి గాయపడిరి. జర్మనీ యుల డిప్రూరునాక యొకటి వీరిని గాపాడిరి.

మరికొన్ని వివరములు.

జర్మనీవారి క్రూరులు వారి డిప్రూరు నాకలకు సహాయపడిట్లు కోపెన హేగనునుండి వచ్చిన తండ్రివారలు తెలియజేయుచున్నది. శత్రుశత్రువులనుండి వెలువడు యగ్ని దాడులవైదము పోయిన పడక పార్టీకి నాక పది నియమములలో మునిగిపోయెనని నావికులు తెలియజేయుచున్నారు. నావికులు తుదివరకు ఫిరంగులను ప్రయోగించుచుండిరి. తటస్థదేశములకు కొందరు నావికులకు వారి గమ్యస్థానమును జేర్చుచు జర్మనీయులవారి. గాని ఆ నావికులు జర్మనీయుల కోర్కెను పాటింపక తమపడకలను నార్చి చేరవలసిని చెప్పిరి.

స్కాండినేవియనుల నెదిరించుట.

లండను, డిసెంబరు 17:— ప్రజల మండికమున సర్ ఎ. క్రిక్ గెడ్డిను గాల్ట్లు చెప్పిరి. స్కాండినేవియనుల ఓడలు రెండు బ్రిటిషు ఓడ ఒకటియు వచ్చుచుండ శత్రువులు వాని నెదిరించి ముంచివైదిరి. బ్రిటిషు యుద్ధకాక ఒకటియు, సాముల పు సడవలు 4 ను ముంచివేయుచుండెను.

ప్రాశ్న

జర్మను దాడులు.

లండను, డిసెంబరు 17:— నేటిరాత్రి ప్రకటనము నందు సర్ డగ్లసు హేగ గాల్ట్లు చెప్పిరి. ఈ ప్రజలమునీ సుఖమున సమాపమున రెండుస్థలములకు శత్రువులదాడి దారు తెలిసింది. మేముకదాడిని వెనుకకు తరిమితిమి. మరియొక చోట శత్రువులు లోని ప్రదేశించి కొంతమంది మనుష్యులను పట్టుకొనిరి. మేము మరల ప్రతియూద్ధము నొసరించివారి ననటి నుండి తరిమివేయుటయే గాక అనేకమందినిచంపి మరికొంత మందిని ఖయిదీలను జేసితిమి. తక్కినవరకుమంతట ఆశోక్య ఫిరంగియూద్ధము జరిగెను. నిన్నటిరాత్రి విశేషముగ భయం కురిసెను. ఈ దినమునగూడ పడుచున్నది.

లండను, డిసెంబరు 18:— బ్రిటిషువారి ప్రధాన కార్యాలయము వద్దనున్న రైటుగారి విలేజుకు నిన్నటి దినము తిరిగిసంపును నిట్లు తెలియజేయుచున్నాము:— పశ్చిమ రంగమున విశేషముగ భయం కురియుచున్నది. నేల నాటంగు శముల యెత్తున నుంచు పడియున్నది.

లండను, డిసెంబరు 17:— నేటిరాత్రి పరామితిగట్లు ప్రకటించుచున్నాము:— మ్యాజునది కుడితీరమున, నెంట్ల క్వంటినునకు దక్షిణమునను ఆశోక్య ఫిరంగియూద్ధము జరిగెను.

కెయిలూక్సుగారి కేసు.

స్వారిసు, డిసెంబరు 18:— కైమెంకోగారు చేంబరు కమిటీవారికిట్లు చెప్పిరి. కమిటీవారు తీర్మానము గావించక పూర్వము, కేయిలూక్సుగారు కోములో గానించిన చర్యలవలన చాల అకాలి కలుగఁగలదని భేదను సోన్చినోగారు పరామితి రుద్రుల గాయభాదల హేచ్చించిరి. ఎం. కైమెంకోగారు మరల నిట్లు చెప్పిరి. ఎం. కేయిలూక్సుగారు సాధారణ పౌరుడుగనే యుండిన అశనిమిద గానించుపడిన నేరముల గూర్చి యంత చర్చయే లేకుండియుండెను. చేంబరువారుగాని కేయిలూక్సుగారిని కీర్తింపకున్న కోరతనమువారు రాజీనామా నిచ్చెదరు.

కేయిలూక్సుగారి కేసు.

స్వారిసు, డిసెంబరు 17:— చేంబరు వారు నియమించిన ప్రత్యేక సంఘము ఎం. కేయిలూక్సు, ఎం. తోస్టలూలు నేరములను పరిశోధించుచు పార్లమెంటువారి నీ కేసు లో బాధ్యతను విడువగోరిరి.

మొట్టమొదటి దాడుల స్త్రీయు, మొదటి స్త్రీ మేము రుసగు గేర్లు అందవను సరిగాదు మరణించిరి.

సమాధి

రష్యా రాష్ట్రమునంద రాజకము.

బొల్షి విక్కులు. సూర సరిపాలనము.

లండను, డిసెంబరు 17:— రష్యా యంతయు గందరగోళ ముగనున్నట్లు పెట్రోగ్రాడునుండి తండ్రివారలు వచ్చుచున్నది. బొల్షి విక్కు పక్షమువారు యితరపక్షముల కన్న టికిని చెందిన వ్యక్తులను అరెస్టు చేయుచు, రష్యా రాష్ట్ర పరిపాలనము భీకరముగ నున్నది. కోశాధికారులును పర్వ్యాడిస్కలును బ్యాంకి డైరెక్టురులును యితరల బంధింపబడిరి. రష్యానుండి సమాచారము విశేషముగ తెలియవచ్చుట లేదు. కార్మెయిను నేనానిని అరెస్టు చేసినను వార్త భృశము కాలేదు.

బొల్షి విక్కులు, జర్మనీ దేశపు సాంఘిక వాదులు.

స్టాకోమున రాయబారములు.

లండను, డిసెంబరు 17:— ఇంతవరకు రష్యా రాజ్యాంగ సభకు 800 మంది సభ్యులెన్నికొనబడిరి. వీరును 160 మంది విప్లవసాంఘిక వాదులును 98 ముక్కినూలిట్టులును 11 కా డెట్టులును కలరు. విప్లవసాంఘిక వాదుల యుద్ధ్యములవచ్చును, ముప్ప మల్లిట్టుల యుద్ధ్యములవచ్చును వ్యవస్థపడినది. నా రుభములు అధికారముకొరకు పోరాడుకొనుచున్నారు. ఓవ్యయము న్నగు జర్మనీదేశపు సాంఘిక వాదులు స్టాకోమునకు వచ్చి, ఆచట బొల్షి విక్కు ప్రతిపక్షులతోడ రాయబారముల జరుపుచుండిరి. ఈ రహస్యపు రాయబారములను బ్రాంటింగుగారు ఖండించుచున్నారు.

జపాను సేనలు దిగుట అసత్యము.

ఉద్యోగుల ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 17:— జపానీయులు వ్లాడివస్టుక్కు యొద్ద సేనల దివింప వదలకు అసత్యమని, జపాను ఉద్యోగులు ప్రకటించు చున్నారు.

కేడ్లులు ప్రజలకు శత్రువులుగుట.

పెట్రోగ్రాడు, డిసెంబరు 17:— సోవియట్టుల కార్య నిర్వాహక సంఘములో ననేకులు కేడ్లులు ప్రజలకు శత్రువులని ప్రకటించిరి.

కాననభ్యుల సరెట్టు చేయుట బాగులేదని ఆక్షేపించుచు రయితులచుహాసభ వారిక తీర్మానము చేసిరి.

జారుగారు తప్పించుకొనలేదని అధికారులు చెప్పిరి.

లండను, డిసెంబరు 17:— మైకోలేయువునుండి ఇట్లు తిరిగివచ్చుచున్నది ఒడిసాలోనుండు మాన్సుహాలిన్లవలయు యుక్రేనియను పార్లమెంటు నెదిరించిరి. అయినను యుక్రేనియను దళములు మాన్సుహాలిన్లకు తరిమివైచిరి. నిల్లసముద్రపు నావికులలో ననేకులు యుక్రేనియనులతోరిరి.

ఇటలీ

భయంకరముగు పోరాటము.

లండను, డిసెంబరు 17:— ఇటలీయును అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నాము. బ్రెటూపయే వీల సుభ్యు భయంకరముగు ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను. కోలుకే పిల్లికవీతిరమున పదా తిదళములు భయంకరముగ యుద్ధము సుసరించినది. శత్రుదళముల నేకముగవచ్చి మృత్యు యుద్ధమును వెలకకు తరుగుగొట్టి నవి. అయిన మాదళములు క్రొత్తగా కొన్నివచ్చి మరల లాభకరముగ మా స్థలముల బలపరచినవి. బ్రెటూలోయూనను శత్రువు తెదిరింపగా మా ఫిరంగిదళము లోకవో శేరి శత్రువుల చెల్లాచెదురుగ బారదోలిరి.

పేలెస్టీను యుద్ధము.

కైదీల సంఖ్య.

కెయిరో, డిసెంబరు 18:— ఇంతవరకు 572 ముగ్గులైనికోద్యోగులును, 11474 వైనికులు బంధింపబడిరి.

అమెరికా

కెనడా; నిర్బంధనైతిక సేవ.

అట్టవా, డిశంబరు 16:—సర్ రాబర్టు బోర్డెన్ గారు నిన్న రాత్రి ౧౧ గంటలు వాటకాల్గుతూ నోక్ ఉపన్యాసము నొసగి అంతటితో తన ఎన్నిక ప్రయత్నములను విడచెను. ప్రేక్షకుల సేకమంది వచ్చి యూనియను దొరతనము వారిని కొనియాడి కనెడియను ప్రెసిడెంటు సాఫ్టువును సంతకములతో యుద్ధరంగమున కలపవలెనని ప్రధానిగారి వాగ్దానము నెరవేర్చుకొనిరి. ఆపై డి. హెన్రీ ఫాస్టర్ నుండి వచ్చిన సర్ రాబర్టు బోర్డెన్ గారు సభాభ్యుదయమున నెన్నుకొనబడిన. తాను తిరిగి అధికారమునకు వచ్చిన నిర్బంధ నైతిక సేవకు గూర్చి చేయబడిన శాసనమును ప్రత్యేక సంఘమువారి విచారణకు పంపింపవలెనని చేయుచున్న పరిశీలనాసూక్ష్మ బోర్డును గూర్చి పలికిరి. "యుద్ధరంగమున గున్న వారెల్ల చెప్పినట్లు చునము విమర్శించవలెనని యుద్ధరంగము నందున్న వారేల తనము చెప్పినట్లు విమర్శించుట దని యితడు ప్రశ్నించెను. ఎన్నికలు ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీకి గాని పూర్తి కావాలవు. నిభరణము తిల్లు నమలించుటకు మార్చి 15 వ తేదీలోగా పాస్ మెంటు సమావేశము కాదు. సర్ విల్ఫ్రీడ్ లాంగ్ గారి కొరత కెనడు చూచుచున్నది 15 వ సభములోగా నైతిక సంఘమును ఏర్పాటు చేయు. కందకములందున్న వారు నిభరణములను వాంఛింపలేదు. వారు చునముల సంఘములను నున్నారు. అధికారము నింకను ఉంచుకొనుటకు కెనడా ప్రజలెన్నడును సన్నతించజాలరు. ఆనచయమున సర్ రాబర్టు బోర్డెన్ గారు సనదుల కర్రగొడవలనుండి వచ్చిన సందేశము నొక దారి జదిచిరి. దాని వివరములుండెను. "నిజమైన కనెడియను లంఘనము మాకు సహాయ మొనర్చుచు మా కార్యదీక్షకు తోడ్పడెదమని పరిపూర్ణ దృఢవిశ్వాసమున మేము దైవిసాక్షి కీర్తితమైన స్నేహితులు పోరాడిన కార్యము నెరవేర్చెదమని ప్రమాణము చేయుచున్నాము." అందునై రాబర్టు బోర్డెన్ గారు నిజమెప్పు. "యుద్ధరంగము నందున్న ప్రెసిడెంటు కెనడా యంపు సందేశము అధైర్యము కలిగించునని గాక వారింతివద్ద నున్నటులు ఏర్పాటులను తేలి విశ్వాస పూరితముగను, నిజయము నొసగు నదిగను ఉండవలయును."

నిసాగరిగియు పదార్థములు.

కాంగ్రెసుసభయందు చర్చ

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 18:—సంయుక్త గాస్ట్రోయనుం దెచ్చటను నివాసదాతలనుల తిరుగు కానంగుటయు, నిక్రయము జరుగకుండ చేయుటకును కాంగ్రెసు సభయం నోక్ తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడినది. సభయందు తీర్మానము చర్చించుచున్నది. తీర్మానమును చర్చించుచున్న వాయును తీర్మానము నెక్కలదను విశ్వాసముతో వచ్చారు.

జర్మనీ

వాన బుర్జువాగారి ప్రతిపక్షములు.

ఆప్టెర్గ్, డిశంబరు 17:—హంబర్గ్ నగరవాసము నొసగు వారు బుర్జువాగారిని చెప్పిరి. గ్రేటు బ్రిటని నిపుడు సోషలిస్టుకొలకంటే ఎక్కువ జయించినది. అందువలన పూర్వపురితిని నిభజనకుట పొందవలెను. మరియొక సంగతి జ్ఞాపకమునకుకొనవలయు నదేదన యుద్ధానంతరము చానలు ద్వారా గొట్టుకొనేయుటకు నిశ్చయము. జర్మనీ గ్రామాల పరియందు తిరుగు నికరము విశ్వాస చుట్టపై నొందుచున్నదని అతిథు తెలిపెను.

జెర్మనులో సామ్యసింధువు : తిట్టు చెప్పెను. జర్మనీ దేశము స్థాండ్రు, ఆంబు వెర్న, డిప్రెడ, జీబూటీలను (ఫ్రెంచి రాష్ట్రమున కొంత భాగమును, కలె, పోలోనులను విమలకాడదు. అమెరికావారికి నొకటి చాలవచ్చుచు చాల ప్రజల కేతువు లనుటకు సందేహము లేదు.

చీనా

హాన్సు సశాంతి

మిత్రులందరి వారి నిర్వీర్యము.

లండన్, డిశంబరు 17:—హాన్సు సశాంతి భంగపడకుండునట్లు సంగీయ బాధ్యతను చీనాదేశపు ప్రెసిడెంటు నుంప వెకింగునకు మిత్రులందరివారి ప్రతినిధులు నిర్వీర్యులైరి. చీనాదేశపు కేసులు హాన్సుకు చేరుచున్నవి.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ.

శాసనసభ 18 వ తేదీ ఉదయమున గవర్నరుగారి సభ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. సభ్యులు, ప్రేక్షకుల సేవలు సభకు విచ్చేసిరి.

ప్రత్యుత్తరములు.

ప్రధానమున గౌరవ సభ్యుల ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరము లియబడినవి. పన్నెండుమందలములకును, సుకాణములలోని ఉత్పత్తులను కొనుగోనుటకు వసయ, యంతరము 55 కొంగ తనములు జరిగినవయు, దుగపూ 6 వ 14 న, వాణానియందు 18 ను వ్యాపారులు జరిగియుండెను గాన అచట ప్రత్యేకముగ కట్టుదిట్టములు చేయబడినవయు గా. రాజేంద్ర కిషోరు చౌదరిగారికి ప్రత్యుత్తర మియబడినది. సిబుపూ ౧ వ్యవసాయ కళాశాలయందు శుశ్రీష్టతైవిద్యార్థులలో 1904-07 సం॥ లకు నకును 8 వకు నొరతనముచా కమెంకాకు బాప్సి. వీరిలో కాలకుండి బంగళము, బేకింగ్, ౨. ౩ స్కూలులయందు వ్యవసాయ కళాశాల పనిచేయుచుండినది ఆఖిల చంద్ర దత్తాగారి ప్రశ్నకు కె. గ్రా గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి యంతరమున అంబికాచంద్ర నుజువారుగారి క్లిష్ట ప్రత్యుత్తర మిచ్చి:— ఆతిథుల జెయుటలోని కైదీని కొందరు నవంబరు 30 తేదీని ఆహారమునుదీనుల మారి. ఆహారవిషయమున గాని, బట్టు విషయమున గాని జెయుటలో సహృదయము విషయమునగాని తన కత్తి తుల్యుక్తియు లేదని వీరి జెప్పిరి. తమకు బంధించినందున కనుక తమ వారకుగ నుజువారుగారి వీరు తెలియ పరచిరి. రాజకీయ కైదీ లేమైన జెప్పకొనవలసి యుండినో వారు కొంతకను వారి నోడనే విన్నవించుకొనవలయును. ఇట్టి నిర్ణయము వారియందు నోక్ ప్రత్యేకపు సంగతులను సేవగుట కొరతను వారి కిచ్చెను లేదని కె. గ్రా గారు జవాబిచ్చిరి. వీరుకు యుగములయందు కొరతపు కాబల యందు విశేషము మొదటి విషయకేసిన మొత్తమునకు వికరముల విచ్చుట సాధ్యముగాదనియు ఆవసరమును క్రొత్తపు యములవేరిని నొరతనమువారు కలకాల్పలేదని స్పష్టముగ జెప్పవచ్చుననియు, దొడ్డుగారు వకేసు మాకు గాని జనాబు చెప్పిరి. వంగరాష్ట్రమున ప్రారంభవిద్యకు సుబంధించిన పి. సి. మిత్రగారి ప్రశ్న కనంతరమున ప్రత్యుత్తర మియబడినది. వంగరాష్ట్రమున ప్రారంభవిద్యయేదేశముననున్నదియు విచారించిరి పోర్టుచేయ ఎమ్. పి. వెప్పుగారు సేమింపబడినది. ఈయన నవంబరు 1-వ తేదీని తనమాతన విషయమును ప్రవేశించెను. ఆయనమాతన పిమ్మటకీర్తి నంపుచును. వంగరాష్ట్రమున సుమారు 7000 గ్రామ యూనియను సంఘముల సేవలనుప నవకాళ మున్నదనియు, యంతరము 283 సంఘము లేవలెనుపబడి యున్నవనియు గ్రామస్వపరిపాలనా శాసనము మోడితమైకతోడనే గ్రామములయందు వ్యవసాయ శాసనము వృద్ధి కలుగలదనియు మోక్షప్రశ్నకు గా. ఒమెలిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

వంగరాష్ట్ర ప్రారంభ విద్యాశాసనము.

ప్రత్యుత్తరములైన పిదప గా. బాబుకురేంద్ర నాథ్ కే గారు వైశాసము నుపసాదించిరి. కేగారు సలిపాదించిన చట్టము బాంబాయి ప్రారంభ విద్యాచట్టమున పోలియున్నది. రాజధానియందలి మ్యూనిసిపాలిటీ లన్నిటియందును, కలకత్తా కార్పొరేషను నకు ప్రారంభవిద్య నిర్వహ మొనర్చుటయే చట్టపు ముఖ్యోద్దేశము.

మ్యూనిసిపాలిటీలయందు ప్రారంభ విద్యకు ప్రధానమున నిర్వహ మొనర్చవలయును. చట్టము నామోదించినదియు, ప్రోసి పుచ్చుకొను విశ్వముయొక మ్యూనిసిపాలిటీల కనకాళ వియబడినది. యూనియను కమిటీలకు గూడ నిర్ణయము వర్తించునట్లు కట్టుదిట్టము లొనర్చబడినది. ప్రజలకు విద్యకు గగపికాని దేశమున్నది తిట్టి మొదలైనవని ఎల్లకరిగిన నుంకమె గనుక ప్రారంభవిద్యా వ్యాప్తికి కొంత నిర్బంధ మాకర్తవము. బాంబయ విద్య నిర్వహ మొనర్చుటకే గాని బాలికల విషయమున చట్టి నిర్బంధ ప్రవేశపెట్ట బడలేదు. ప్రారంభవిద్యకు ప్రవేశపెట్ట మ్యూనిసిపాలిటీ లాక్తిక విషయమున బలహీనులకు నుండిన యెడల, స్థానిక దొరతనము వారి యనుమతితోడ గానా మ్యూనిసిపాలిటీలు విద్యా విషయమున పన్ను ఆవికొంత భనమును సేకరించుకొనవచ్చును. గాని యీ తిరుగు పన్ను వసూలు చేసిన మ్యూనిసిపాలిటీల యందు విద్య యుచితముగ నేర్పవలయును. అని ప్రతిపాదకులగు కురేంద్ర నాథ్ కే గారు ప్రసంగించిరి.

ఆగాభాషగారి భార్య అలీషాగారి యాజమాన్యము క్రిందను నిర్వహించుకాలము బాంబాయిలోని చూచుకొనిన ప్రీతి తెల్లించుడను దొరసానిగారికొక విధానము సెలంగిరి.

బల్లారి సరసనినోదిని సభవారు

1917 డిశంబరు 19-వ తేదీ బుధవారము
సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

ప్రమీల

నాటకమును (976)

విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో

ప్రదర్శింతురు. భరతేశ్వరరాజు.

మదరాసు కార్పొరేషను

ప్రకటనము. (992)

4 వ మునిసిపలు డివిజనులో నార్సుబీది రో మున నున్న కాలిబాటకు అడ్డగోడను కట్టుటకు తెండ్రును కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారు రిఫర్ విల్డింగును 1918 సం॥ జనవరి 3 వ తేదీ గురువారము మధ్యాహ్నము 1: గంటలవరకు అంగీకరించెదరు.

జత 1-కి 5. రూపాయలను చెల్లించినచో మదరాసు కార్పొరేషను రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారి కార్పొరేషనును అచ్చు తెండ్రుపారములు దొరకుచు ఈ 5 రూపాయలు వానము చేయబడవు. నిబాధమునకు సహించి చాఖులు చేయబడిన తెండ్రులు లే ఆమోదించబడును.

డి.కె. విల్డింగు కుక్క } జేము ఆర్. కొట్టు
డి.కె. విల్డింగు } వి. ఎస్. సి. ఇంజనీరు.
18-12-17

మదరాసు తిందు సవరణమరాటా

తెల్వేకంపెనీ లిమిటెడు. (993)

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

ప్రకటనము.

డిశంబరు 22 వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారు ఇండియా ముత్రిగారు మదరాసునుండి పోవు సందర్భమున యానన్మండికి తెలియజేయునదేయన: డిశంబరు 22వ తేదీ 14-30-16-55 గంటలవరకు రాజప్రతినిధిగారి సెన్సలుబాడికి సంబంధించిన ప్రయాణీకులు, సామాను, బాగీలు తప్ప మంతర సామానుబాగీలు స్టేషనుకు వాకూడకు. తదితర ప్రయాణీకులు గూడ స్టేషనులోనికి రావలసి బడదు. వై నువబాంబయిచుండిన కాలములో ఇతర ప్రజలకు టిక్కెట్లుగాని, వారివారి సామాను మున్నగువి నన్నిటిని బుక్కుచేయుటగాని తలుపులకు.

డిశంబరు 22-వ తేదీని కలకత్తాకు పోవు రామదురు ఇన్కాంజేసి టిక్కెట్లు 14-30 పోవు గనే కొనుక్కొనవలెను. సామాను వగైరాలకు కూడ ఈలోపునే బుక్కుచేయించుకొనవలయును.

రాయపురమునుండి 15-55 గంటలకు సెంట్రలుస్టేషనుకుపోవు సి-98 లోకొనుబాడియు 17-4 గంటలకు పెంబూరునుండి రాయపురము పోవు ఎ-112 బాడియు 1917 సం॥ డిశంబరు 22-వ తేదీని బయలుదేరు. 22-12-17 న 16-30 గంటలకు బీచిప్టేషనునుండి పెరంబూరునకు పోవు ఎ-105 బండి రాయపురము దగ్గరనే నిలిచి పోవును.

ఈ తేదీనే సెంట్రలుస్టేషనునుండి 16-45 గంటలకు బయలుదేరు సి-99 తిరువల్లూరు లోకలు సెంట్రలుస్టేషనునుండి బయలుదేరుటకు బదులు రాయపురమునుండి తిరువల్లూరుకు పోవును.

వృత్తాంతములు

సెల్లూరుమండల స్వరాజ్యములో సభ:— ఈ మహాసభ డిసెంబరు నెల 19 తేదీ సాయంత్రము 5 ఘంటలకు సెల్లూరు పురమందిరమున జరుగనున్నది. సన్మానమును సభ్యునిరునుము 1 రూపాయి. ప్రతినిధి యనుము 5 అణకాలు.

రాక్షసిబాగు గల్పముగమంతులు:— యుద్ధకార్యక్రమములచే బాగునవులు తక్కువగుచున్నది. గనుక మ్యూనిసిపాలిటీలు, కాన్స్టేబులు, గ్యానుచీఫులు కంపెనీలు, ట్రాము కంపెనీలు, మున్నగువారు బాగును మితముగ నానుకొనవలసినది పునాలోద్యోగి హెచ్చరించుచున్నాడు. ముందు సంతకమును గూడ బాగును మితముగ వాడవలసియుండును. ఇదివరలో సీరలకు సప్లములు పూర్తిక జరుగవల్లు ప్రత్యేకపు టుత్తరపులు జరిగియున్నవి గాని యంతటనుండియు సప్లములను తగ్గించుటని వార్తాపాసము వారు ప్రకటించిరి.

ఇంటిలోజొరబడి యాపిసి కొంటింతుకపోవుట:— జాంబాయిలో స్టేండహాస్టల్లో ఉన్నదినియంచుండిన చన్ని లాల్ మెహతా అను నతిభార్య గత గురువారము మధ్యాహ్నము 5 గంటలకు భువనీశ్వరస్వామి ఆలయమునకు పోయెను. తా నాలయమునకుపోవు పూర్వము యామె ఇంటితలపు నకు గట్టిక తాళములు వేసెను. ఆమె తిరిగి 5 గంటలకు ఇంటిలోయి చూచునపుటికి తలపులు తెరువబడియుండెను. లోనికి పోవునపుటికి సెల్లెలు విరుగగొట్టబడి యుండెను. దానియందుండిన నగలు, నగలు మొత్తము 6090 రూ.లవఱకు సొమ్ము ఆపహరింపబడెను. చన్ని లాల్ మెహతా ఆమరునటి దినమున జరిగిన సమాచారము నంతకు పోలీసువారికి తెలిపెను. వారు దొంగలను వెదకుచున్నారు.

మైసూరునందలి గ్రంథాలయములు:— తమ తమ కాఖల యందున్న గ్రంథాలయములను వృద్ధిపరుపవలసినదని, మైసూరు దొరతనమువారు వివిధకాఖల కుత్తరపు చేసిరి. కంప్లెట్లయ కా ర్యాలయమునకు చేసిన గ్రంథాలయ మిటీకల ప్రజల యుపయోగము వినియోగము విడుదలచేసినది. అధికములు మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన అపూర్వముగ గ్రంథము లీయాలయమున రెండు కేట కలవు. మేగజైనులు మున్నగునవి వెక్కులు కలవు. ఈ యాలయమునకు ప్రత్యేకముగ వొక యధికారి కలడు. ప్రజల కుపయోగపడుచుండెను గాన దీనియందు కొత్త గ్రంథములజేర్చి వినియోగము కంప్లెట్లయ ఎమ్. ఎస్. క్రీష్ణరావుగారు రుద్దేసింది యున్నాడు.

భారతీయ బాలయోధ సంఘము:— గత సోమవారము సాయంత్రమున సుంకంబాకము ప్రాంతకళాశాల మందిరమున జె. హెచ్. స్టేనుగారి ఆగ్రాసనాధి పత్యముక్రింద సౌకసభ జరుగబడినది. ఆ సేకపాతకాలల ప్రధానోపాధ్యాయులు సభనలంకరించిరి. మిగిలినవారిలో ఏ. జె. గ్రీన్లు, హెచ్. ఎస్. డెకాన్, విక్టోరియా మెన్ డెన్, ఏ. జి. నియెట్రన్ లివరెండు సదసభేదము గాల్గుండిరి. బాలయోధోధ్యమమును భారతీయ బాలలలో గూడ కలగజేయుటకు ఈ సభ జరుపబడినదని ఆగ్రాసనాధి పతులు నుడిచిరి. చెన్నరాజధాని బాలయోధ కమిషనరు విక్టోరియా మెన్ డెన్ గారు తామలోనించిన విధానములను సభ్యుల కెఱింగించిరి. పదవ భారతీయ బాలయోధ సంఘముకటి ఏర్పడినది. సంఘకార్య నిర్వాహకసంఘ సభ్యులు యెన్ని కొనబడిరి. స్ట్రాటుమాప్లగు తరఫీను చేయించుట, మెన్ డెన్ గారు ప్రారంభించెదరు.

సంయుక్తరాష్ట్రముల సహకారసభ:— లక్ష్మణపురి లోనిస్టేడియము రాష్ట్రీ గుసహకారసభ సమావేశమయ్యెను. సభను ప్రారంభించుచు డెప్టీ సెంటు గవర్నరుగా రిట్లుచెప్పిరి. సెంటులబ్యాంకులయొడ దృష్టినికొనిచిప్రారంభపు బ్యాంకుల కత్తును ప్రధాన్యునిసంకలనమున వియముగనున్నది. ఇంకను తగినంతమంది పనితేయు వారలు జరుగూడలేదు. ఈయద్యమ మింక గ్రామ ప్రాంతముల తేరలేదు. సెంటులు బ్యాంకుల డైరెక్టులను, సాధారణపు టాయాములు గలవారికిని, రాజకీయ జేర్లల కంటి యద్యమము నభివృద్ధి నొందింపవలెనని మనవి చేయుచున్నాడు. గాజకీయ జేర్లల కంటిట్లు చెప్పుచున్నాడు. సహకారోద్యమముగూడ సేకరీతి యధాకపు గర్వతేజవలగుచున్నది. అది మనజేరులందే యున్నది. విజ్ఞానకంఠులను ఎన్నికచేయుట సంఖ్య సభ్యునికేయుటకు పద్య త గాటుగ విడి అక్రిందసహాయ మొందుటకు దగ్గర త్రోవగ నున్నది.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

అన్నప్ప పరశురామదా సహాత్రొగారు గంజాము జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మారెళ్ళ గంగరాజు పంతులుగారు బరంపురము తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మహమ్మదు సాదాజీర్ లాలు సాహేబు బహద్దూరు, సిద్ధవటము. సందారు ఉద్దమ సాహేబు బహద్దూరు గార్లు అంతరపురము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలు సభ్యులుగ తిరిగి నియమింప బడిరి.

నిలనిమేదిని సాహేబు బహద్దూరు గారు శ్రీకాకుళము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలు సభ్యులుగ నామోదింప బడిరి.

శ్రీకాకుళము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలు సభ్యులు ఉన్ మాకొఖాక సాహేబు బహద్దూరుగారు వరుసగ మూడుమాసములు సభకు పోనందున వారి సభ్యత్వము రద్దుచేయబడినది.

మాదిరెడ్డి గంగరావు నాయకుగారు బందరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సుబేదారు మేజరు మహమ్మదు షేక్ అబ్దుల్లా సాహేబు బహద్దూరుగారు బెజవాడతాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

లక్కరాజులకు రాజుపంతులుగారు బెజవాడ తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

శ్రీగిరి రాజు లక్ష్మీనరసింహముగారు గుంటూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

తేజోమూర్తుల అప్పల నరసింహులు పంతులుగారు భీముని పట్టణము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

హిందూదేశ శాసనబద్ధ సంస్కరణములు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు

మా. ల. గ. పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు 17-వ తేదీనాటి సాయంత్రము బ్రాహ్మసమితిలో జరిగిన బహిరంగ సభలో "హిందూదేశమున శాసన బద్ధములగు సంస్కరణములను గూర్చి ఉపన్యాస మొనగిరి. మానసియులగు భక్తి శాహసులాలు గారు సభాధ్యక్షతను వహించిరి. మాలవ్య గారు 19 గురు అనధికార శాసనసభ్యుల విజ్ఞాపన చర్చతో యుపన్యాసము నారంభించిరి. కాంగ్రెసులీగు ప్రజాధికారశక్తి కల వివరించుచు నదియే హిందూదేశ కార్యదర్శిగారు బాధ్యతా సహితపరిపాలనయే విటిషు పరిపాలనా గవ్యస్థానమని చెప్పటకు కారణమని పలికిరి. కొంతమంది విమర్శకులు "క్రమక్రమము"ను మాటనుగూర్చి అత్యధిక విమర్శనచేయుచున్నారు. అట్టి విమర్శనోద్దేశమా యభివృద్ధి నాపవలయుననియే వారియొద్దేశ్యము. హిందూదేశమున శాసనబద్ధములగు సంస్కరణములు హిందూదేశము విజ్ఞోరియా మహారాణిగారి కర్పింపబడిన దాదిగ నారంభింపబడినవి. మెల్లమెల్లన నవి 1861 వ సంవత్సరపు ఇండియా సభలచట్టము, 1892, 1909 వ సంవత్సరము లందలి మాన్యు అన్నియు సంక్రమముగ నూచించుచు ఇంత మందగమనమున బోవుటయే దేశాభివృద్ధియు నుండదుగ"నే యభివృద్ధి నొందుటకు కారణము.

నిశ్చయముగ కొంత యభివృద్ధిగలదు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనాధికారమున నింక చాల అధికముగ సభివృద్ధియుండెడిది. అట్టి సంస్కరణములనే కాంగ్రెసు లీగు ప్రజాధిక గోరుచున్నది. ఈ కోరిక ధరించినదేశమునకు గొప్పబాధములు గలుగుటయే గాక సామ్రాజ్యమునకును శాంతి నెలకొల్పుట, సైనిక స్వయంక్షకశక్తిని గలిగియుండుట మొదలగు లాభము లనేకములు గలుగగలవు.

జర్మని విదేశాంగమంత్రి

రాయబాగముల జరుపనేగుట

అమృతెహ్తాము డిశంబరు 18:—సంగి రాయబాగములు జరుప బేరగవచ్చు చాలకాగాదు బ్రెస్టుల్తో విమ్మనకు వెళ్లుదునని బెర్లిను నగరమున నుండి తిరిగివచ్చిన వచ్చెను.

హాల్బిను ; బోల్షేవిక్కులు.

లండను, డిశంబరు 18:—జాపానీయులనుండి రైతురు గారి కిట్లు తెలియవచ్చును. హాల్బినులో ననేకులు జూయితలు, వారందఱును బోల్షేవిక్కుల అధికారముననే ఉన్నారు. అగ్రాంతి అత్యధికముగ నున్నది. దోషిడిదారులు జాపానీయులు మొదలగు వారి కొల్లులను దోచిరి.

ఆంధ్రమహాసభ విజృంభి నిరాకరింపబడుట.

ఆక్షేపక తంతివార్తలు.

సెల్లూరు.

సెల్లూరు గోక్షేత్రాత్మ వర్గమువారు ఈ క్రింది తంతి వార్తను మాంటేగురాజు ప్రతినిధి, గవర్నరు కార్యదర్శిగార్లకు పంపిరి:— ఆంధ్రసభా విజ్ఞాపనము నిరాకరింపబడుట విశేష విషాదమును గూర్చినది. ఆవిజ్ఞాపనమును గూడ తక్షణము చేప్పవలెనని అధికారులను సెల్లూరు బ్రాహ్మ సంఘము వారు ప్రార్థించు చున్నారు.

పర్రాకిమిడి.

పర్రాకిమిడి పురజనులు టి. ఎస్. రాయశాస్త్రిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయి ఆంధ్రమహా సభావిజ్ఞాపనము చెన్న రాజధాని సంఘవిజ్ఞాపనము మున్నగు విజ్ఞాపనములు నిరాకరింప బడుటనుగూర్చి తినుబలరుగు నసంతృప్తిని దెలుపుచు తీర్మానముజేసిరి. డి. సి. స్వామి, రెడ్డి శాస్త్రి మున్నగువారు పాఠ్యసించిరి. ప్రాధేసరురాయమూర్తి నాయకుగారి దేరాలో సభజరిగెను. సభయందు రాయమూర్తి నాయకుగారును పాల్గొనిరి.

కర్నూడ

గంజాముజిల్లా కర్నూడ గ్రామమున గ్రామజనులు సభచేసి ఆంధ్రమహాసభ, చెన్న రాజధానిసంఘము మున్నగు సంఘముల విజ్ఞాపనలు నిరాకరింపబడుటనుగూర్చి తమ మనస్తృతి నివేల్చి రాజప్రతినిధి మాంటేగుగార్లు తమ కార్యక్రమమును కొద్దిగ మార్పుకొని ఈవిజ్ఞాపనలను గూడ సంగీకరింపవలెనని ప్రార్థించుచు తీర్మానించిరి. జె. రాయవారు నాయకుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులును సభ నలంకరించిరి.

దొండపాడు సభ.

గుడివాడ తాలూకా దొండపాడు పురజనులు సభచేసి మాంటేగు రాజప్రతినిధి గార్లకును పరివారమును స్వాగతము నొసగుచును, కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణముల నామోదించుచును, అన్ని విజ్ఞపుల ననుకొనవలెనని ప్రార్థించుచును, అకారణముగా కొన్ని విజ్ఞపులను నిరాకరించుట ఆక్రమమని తెల్పుచును, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగమును జేయ ప్రార్థించుచును, ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము నిర్మింపవలెనని కోరుచును తీర్మానముల జేసిరి.

17వ తేదీని గుడివాడతాలూకా గురజగ్రామమునుండి ఎర్నేని కోనయ్యగారును, చంద్రాలనుండి అనుసుమిల్లి భీమయ్యగారును, కోడూరునుండి ఎర్నేని సత్యనారాయణగారును, గుడ్లవల్లేరునుండి పొట్లూరి నూర్యనారాయణగారును మాంటాగూరు చహామంత్రి వరుస కీంధముగా తంతివార్త పంపిరి:— "మాగ్రామవాసులు శాఖాప్రాలినిధ్యముతో గూడిన కాంగ్రెసు విధానమును, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములను మరల నింకొక సారి యొసంగవేడుచున్నారు — ఒక విశేషమును.

ఏలూరుతాలూకా దెందులూరు గ్రామమునుండి మొట్ట పర్తి చినవేంకయ్యగారు ఆ గ్రామ ప్రజల తరపున 17-వ తేదీని మద్రాసు గవర్నరుగారికిని మాంటాగూ గారికిని ఈ క్రింది తెలి గ్రాము లిచ్చిరి:— "ఆంధ్రమహాసభవారి డిప్యూటీమెంట్ అంగీకరింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము." ఈ విధముగానే ఆ మట్టుపట్ల గ్రామములనుండి చాల తెలిగ్రాములు వెళ్లుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

అవసర చెన్నపురి రాష్ట్రీయసభ.

5 వ ప్రకటనము.

ఈ నెల 21 వ తేదీని సభామందిరమునందు మధ్యాహ్నము 12 గం. కు (11 గం. కు కాదు) ప్రారంభమగును. ప్రతినిధులు తమ టికెట్లను సాఫ్టుమైనంత త్వరగా కొనవలెను. అనిబీ సెంటు, సహోజనీదేవి మున్నగువారు కార్యక్రమమున పాల్గొందురు. విచ్చిక సేకటలుగా నుండగోరిన వారందఱు శేపు (20 వ తేదీ) సాయంత్రము 5-30 గం.కు గాను పేటలో పీటర్సు రోడ్డులోని సభామందిరమున సమావేశము గావలెను.

పోలంల సైన్యము ; జర్మనుమిత్రులు

లండను, డిశంబరు 18:— నార్తానుండి ఇట్లు సమాచారము వచ్చుచున్నది.— పోలంలలో ననేకులు జర్మనుమిత్రులతో పోరాడు నిమిత్తము పోలంల సైన్యము నెలకొల్పుట కంగీకరింపబడుచున్నాడు.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

British War Aims.
Labour Party's Statement

LONDON, December 18.

The Parliamentary Committee of the Trade Union Congress and the Executive of the Labour Party have issued a statement regarding war aims which will be submitted to the National Labour Conference in London on the 28th inst. The statement reaffirms the declaration adopted by the Conference of Allied Socialist and Labour Parties on February 2nd 1915. It says that the fundamental purpose of the British Labour movement in supporting the continuance of the war is that the world may be made safe for Democracy. It urges the suppression of secret Diplomacy, Parliamentary control of Foreign Policy, Universal abolition of compulsory Military service, limitation of armaments, abolition of profit making by armament firms, establishment of a League of Nations and an International High Court, and the formation of International Legislature. While repudiating a war of conquest, the manifesto insists upon the necessity for restitution and reparation and certain territorial readjustments. It emphatically insists that the foremost condition of peace must be

Reparation By Germany

under the direction of an International Commission, of wrong done to Belgium and the restoration of Belgian independence. It reaffirms the reprobation of the crime by which Alsace-Lorraine was torn from France, and suggests that the inhabitants from Alsace-Lorraine should decide their own destiny under the protection of the League of Nations. It proposes that the reorganization of the Balkan peoples shall be settled by an International Commission, and supports the claim that unredeemed Italians shall be united to Italy. The people of Poland must be allowed to settle their own destiny. The Manifesto says that peoples freed from the rule of the Turks should be administered by a Commission under the League of Nations and that Constantinople should be made a free neutralised port. It proposes that conquered Territories in tropical Africa shall be transferred to the League of Nations for administration as a single independent African State. It opposes economic war after peace, but says that British Labour will not be satisfied unless full free judicial investigation is made into the accusation of cruelty against particular Governments and persons, especially regarding loss of life and property of merchant seamen, and other non-combatants including women and children from inhuman and ruthless conduct. Therefore a Court of Claims and Accusations should be established to investigate such allegations.

The Attack on Scandinavian Convoy.
British and Neutral Losses.

LONDON, December 18.

In the House of Commons Sir Eric Geddes announced that as the result of an enemy attack on a Scandinavian convoy of one British and five neutral ships totalling eight thousand tons were sunk, also a British destroyer and four armed trawlers.

Nephew of Viscount Grey.
Prisoner in Germany.

LONDON, December 18.

AMSTERDAM:—A telegram from Kiel states that Lieut Grey, nephew of Viscount Grey, formerly Secretary of State for Foreign Affairs, is amongst prisoners landed from an attacked convoy. Lieut. Grey was on board the "Partridge" during the fight and assumed command when her Commander fell. Lieut. Grey was wounded by a shell splinter and was picked up by a German Destroyer.

Further Details.

Telegrams from Copenhagen state that German Light Cruisers supported the Destroyers. Neutral survivors state that the "Partridge" sank after ten minutes, fighting against overwhelming fire. The crews worked the guns to the last. Germans offered to take on board a number of neutral seamen after the convoy had been sunk, but the neutrals all refused preferring to take their chance of reaching Norway in open boats.

CHRISTIANIA:—All crews of the merchantmen of the sunken convoy have been saved. When the raiders attacked, the convoy withdrew from the area and the crew took to boats.

British Food Control.
Important Innovation.

LONDON, December 18.

In the House of Commons Mr. Clynes representing the Food Controller announced the establishment of a Consumers' Council at the Food Ministry with representatives of all working classes including women. The Council will protect the interests of the consumers as regards prices, and other food problems.

A German Raid.
Enemy Destroyer Sinks Trawler.

LONDON, December 18.

In the House of Commons Dr. Macnamara announced that two trawlers were attacked by gunfire off the Tyne at 3-30 in the morning of the 12th instant. One was damaged and the other sunk. Eight of the crews were killed. It was first reported that the attack was made by a submarine but later it was reported that the attack was made by a destroyer.

LONDON, December 18.

The death is announced of Mrs. Garrett Anderson the first woman Doctor and the first Woman Mayor.

Russia

Growing Chaos.
Bolshevik Terrorism.

LONDON, December 18.

Telegrams from Petrograd continue to reflect the growing chaos throughout the country. The Bolsheviks in pursuance of their policy of semi-terrorism towards non-Bolshevik elements continue wholesale arrests. The latest victims include a batch of ex-officials of the Treasury and also the Director of the Persian Discount Bank who was holding a meeting to assist bank officials who are at present on strike. All banks in the capital are closed. News from the province is scrappy and comes mostly from Bolshevik sources. There is no confirmation of the arrest of General Kaledin.

Bolsheviks and German Socialists.
Negotiating at Stockholm.

LONDON, December 18.

Hitherto three hundred returns have been made to the Russian Constituent Assembly including 160 revolutionary Socialists, 94 Maximalists and 11 Cadets. There is no vital difference between the programmes of the Revolutionary Socialists and the Maximalists; the conflict between them is for power. M. Scheidemann and other German majority socialists have arrived at Stockholm where they are negotiating with Bolshevik representatives. M. Branting condemns what he calls this secret diplomacy.

Cadets Declared Enemy of People.

LONDON, December 18.

PETROGRAD:—The majority of the Executive of the Soviet has approved a decree declaring Cadets enemies of the people.

Another French Revolution Feared.

M. Trotsky addressing the minority said, "You are perturbed by mild terror that we are applying to our class enemies. A month hence this will equal the terror of the great French revolutionaries. There is not a Fortress, but a Guillotine that awaits our enemies."

The Peasants Congress by 360 votes to 321 votes denounced the arrest of the members of the Constituent Assembly as a criminal infringement of the rights of the Constituent Assembly.

Ex-Tsar's Escape Officially Denied.

The report of the escape of the ex-Tsar is officially denied. A telegram from Nicolaieff says, Maximalist troops in Odessa attacked Ukrainian Parliament, but Ukrainian troops drove Maximalists off. The majority of the sailors of the Black Sea Fleet joined the Ukrainians.

LONDON, December 18.

AMSTERDAM:—A telegram from Berlin says that Baron Kuehlmann, German Foreign Minister, is going to Brest-Litovsk for Peace negotiations.

Ukrainian Diet's Refusal.
To Recognise People's Commissioners.

LONDON, December 18.

Reuter's Petrograd correspondent wires:—A telegram from Kiev states that during the disarming of Maximalist units, Ukrainian troops seized 72 guns, 350 machineguns and 5 million cartridges. The Ukrainian Diet has issued a declaration, refusing to recognise the People's Commissioners as the Government of the whole Russian Republic.

Polish Army and the Central Powers

LONDON, December 18.

News from Warsaw shows that a vast majority of the Polish nation opposes the formation of Polish army to fight for Central Powers.

Russo-German Peace.

LONDON, December 18.

AMSTERDAM:—German newspapers rejoice at the armistice with Russia, but most recognise that the attainment of the Russo-German peace will be most difficult.

France

The Caillaux Prosecution.
The French Premier's Determination.

LONDON, December 18.

PARIS:—M. Clemenceau told the Committee of the Chamber, prior to its decision, that Baron Sonnino had warned French and Russian Ambassadors of the disquiet caused by the activities of M. Caillaux in Rome. M. Clemenceau added that, if M. Caillaux were an ordinary citizen there would be no discussion about charges against him. If the Chamber refused to sanction the prosecution of M. Caillaux, Government would resign.

America

Debate in the Congress.
Prohibition of Intoxicants.

LONDON, December 18.

WASHINGTON:—The Congress is debating the Federal resolution prohibiting the manufacture and sale of intoxicants throughout the United States. Prohibition Leaders express confidence of obtaining the necessary two thirds majority.

TELEGRAMS.

American War Review.

LONDON, December 18.

WASHINGTON:—The War Secretary Mr. Baker's weekly review says:—No element in the military situation should lead us to conclude that the initiative on Western front has passed to the enemy. "Referring to rumours of the great German preparations to roll back the Allies on the Western front," Mr. Baker says, the "German higher command seeks peace through victory and is very eager to make us believe he is about to win such victory."

The Review admits that an imposing enemy offensive is possible, but declares that the increased strength of the Germans on the Western front, will not result in any permanent strategic advantage to the Germans. The Review says:—The "Conquest of Jerusalem will have wide influence throughout Turkey and go far towards reaffirming the prestige of the Allies in the Orient. Germany realises the danger attendant on her waning influence in the East and will therefore be more anxious than ever to conclude a speedy peace, before the war map becomes less favourable."

With regard to aerial reprisals Secretary Baker says:—Allied raids on German towns, according to observers who have recently arrived from Germany, have caused very depressing effect on the civilian population and heightened the growing discontent of the people, who, now for the first time, are being brought face to face with real war.

Italy

Stubborn Fighting.

Italians Loss and Regain Ground.

LONDON, December 18.

An Italian official communique reports violent artillery firing all day between the Brenta and the Piave and stubborn infantry fighting on Col Capriale. Superior forces forced back our counter-offensive but our reinforcements reestablished the position to our advantage. Our concentrated fire broke up an attack at the lower end of the Brenta valley and forced the enemy to retire in disorder.

Canada

Canadian Elections.
Borden's Great Victory.
Laurier Defeated

LONDON, December 18.

OTTAWA:—Sir Robert Borden's Union Government, which went to the country for an endorsement of conscription, has been triumphantly re-elected. The returns give the Government 128 seats and the Opposition eighty-seven. Results in twenty constituencies have not been received.

Sir Wilfred Laurier has been defeated in Ottawa, but overwhelmingly elected for Quebec East.

All Ministers have been re-elected except two representing Quebec Constituencies. Out of sixty five seats in Quebec, Government has carried only three, namely, in the English speaking districts of Montreal. Maritime provinces are divided almost evenly. Ontario and Western provinces have strongly supported the Government. Toronto and York County have voted for Government by sweeping majorities. It is expected that the Government's majority will be increased when the vote of overseas soldiers is counted, as it will doubtless reverse the result in several constituencies, where the Opposition candidates have at present small majorities.

Japan

Official Japanese Denial.

LONDON, December 18.

The Japanese Government officially denies rumours, of Japanese landing at Vladivostock.

Order at Harbin.

Allies' Decision.

LONDON, December 18.

The Allied Ministers at Peking have decided to entrust the preservation of order at Harbin to Chinese troops who are already "enroute."

Harbin Under Bolshevik Control.

LONDON, December 18.

Reuter learn from Japanese sources that Harbin, the population of which is largely Jewish, is entirely under Bolshevik control and great disorder prevails. Brigands have attacked the premises of important Japanese and other firms.

Western Front

German Raids Defeated.

Post Lost and Regained.

LONDON, December 18.

In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig says raiding parties attacked two posts in the neighbourhood of the Ypres-Commines canal. We repulsed one attack, in the other the enemy entered a post and captured a few men. We counter-attacked and recaptured the post and the men, killing or taking prisoners a number of the enemy. There has been mutual artillery firing on the remainder of the front. Heavy snow fell last night and continued to-day.

Winter Takes Charge.

LONDON, December 18.

Reuter's correspondent with the British headquarters wiring yesterday says that winter has taken charge of the western front and six inches of snow lies on the ground.

Artillery Activity.

LONDON, December 18.
To-night's French communiqué says:—There has been increased artillery activity south of St. Quentin and on the right bank of the Meuse.

Nothing to Report.

LONDON, December 18.
Marshal Haig's communiqué this afternoon says there is nothing to report.

Palestine Front**Palestine Campaign.
Prisoners Taken by British.**

LONDON, December 18.
CAIRO.—Hitherto 572 Turkish officers and 11,474 men have been taken prisoners in Palestine.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta**Bengal Legislative Council Meeting.
Interpellations.**

CALCUTTA, December 18.
A meeting of the Bengal Legislative Council was held this morning, H. E. the Governor presiding. There was a fair attendance of members and visitors, the latter including a large number of Indian ladies.

In reply to the question of the Hon'ble Mr. Brajendra Kishore Roy Chaudhuri the Hon'ble Mr. Donald said that rising of rent and price in markets had occurred in twelve districts and the number of cases was 55 till the 17th December. There were 14 cases of looting in Rangpur and 13 in Noakhali and in both these districts special preventive measures were being taken.

In reply to the Hon'ble Mr. Akhil Chandra Datta the Hon'ble Mr. Kerr said that eight students who had passed out of the Singur Agricultural College were sent by the Government to America between 1904 and 1907 and most of these were employed in the agricultural departments of Bengal, Bihar and Orissa.

In reply to the Hon'ble Mr. Ambika Charan Muzumdar the Hon'ble Mr. Kerr said that some of the state prisoners in the Asipore Jail obtained from taking food on the 30th November. They definitely stated that they had no complaints as to their treatment in the Jail or as to the food or clothing supplied, but they refused to take their food as a protest against their incarceration. Any complaints that state prisoners and others wished to make could be made either to the Government. The Government did not consider it desirable to set up a committee intermediate between themselves and the state prisoners.

In reply to the Hon'ble Mr. Fazul Haq the Hon'ble Mr. Donald said that it was impossible to give detailed account of economies effected in public expenditure in consequence of the war but might be said generally that in consequence of the war the Government had curtailed all heavy cash expenditure which could not be justified by special considerations.

In reply to the Hon'ble Mr. P. C. Mitter the Hon'ble Mr. O'Malley said that Mr. M. P. West of the Indian Education Service had been placed on special duty for six months with effect from the 1st November to conduct a survey of the state of primary education in Bengal. It was expected that he would submit his report on the conclusion of his special duty.

In reply to the Hon'ble Mr. P. C. Mitter the Hon'ble Mr. O'Malley said that taking the average area of a village union as 10 or 12 square miles the total number of village union committees that would have to be formed in order to parcel out all districts in the province of Bengal into village union committees was approximately between 7,000 and 7,100. The total number sanctioned up to date was 233. It was hoped that when the village Self-Government Bill passed into law there would be rapid extension of village self-governing bodies and eventually there would be a new work of them throughout the Presidency.

The Hon'ble Lala Surendra Nath Ray moved for leave to introduce a bill called the Bengal Primary Education Bill, 1917. In the statement of objects of the bill the mover said that the subject of the bill which followed the Bombay Primary Education (District Municipalities) Bill, 1917, was to make primary education in municipalities within the presidency including the Corporation of Calcutta compulsory. As municipalities in the presidency were generally the centre of light and learning compulsory primary education should be introduced in them first. It would be optional, however, with the municipalities or particular municipalities to enforce the provisions of the bill within their area. Provision was also made that the act might be applicable to union committees as they were destined ere long to play an important part in the municipal life to the country as indicated in the Government reply to the resolution of the Hon'ble Babu Ambikacharan Mazumdar for the expansion of municipalities in headquarter stations of sub-divisions and important centres of trade, etc., on the 5th March 1917. It was admitted on all hands that unless the masses of the people were educated and intellectually elevated the country could not advance in any department of public life. Some form of compulsion was necessary for a diffusion of primary education among the masses and provision had been made for such compulsion. He had purposely made education compulsory among boys and not among girls. In case the financial condition of a municipality did not permit of introducing this measure, power was given to the municipality to levy an education cess with the sanction of the Local Government with a proviso that where such a cess was levied primary education should be free. Provision was also made for the exemption of certain classes or communities from taking the benefit of the Act.

TELEGRAMS.**Coal Controller's Warning.****Supplies for Lighting Corporation Reduced.**

CALCUTTA, December 18.
A Press communiqué says:—Owing to the shortage of good coal for transport and other Government purposes connected with the prosecution of the war the Coal Controller wishes to warn electric and gas lighting companies, municipalities and tramway companies that economy in coal consumption is of the greatest importance at the present time, and will continue so throughout 1918. Hitherto full supplies of coal for lighting corporation have been guaranteed under a special indent system, but from now onwards the supplies will be reduced and steps are being taken to effect this.

United Provinces**U. P. Provincial Co-Operative
Conference.****Lieut. Governor's Remarks.**

LUCKNOW, December 18.
His Honour the Lieutenant Governor in opening the Provincial Co-operative Conference here to-day said that the chief anxiety was lest too much attention should be paid to the central banks and too little to primary societies. There were not enough workers and the movement had only yet touched the fringe of rural life. He appealed to the Directors of the Central Banks, gentlemen of moderate means and to politicians. To the latter he pointed out that the co-operation was a form of genuine Self Government ready to our hands and the quickest road if coupled with education towards securing intelligent electorate.

Bombay**Bombay Political Conference.****Mr. Horniman's Speech.**

BOMBAY, December 18.
A political conference was held at Dhulia, headquarters of the west Khandesh district last week and under the Presidency of Mr. B. G. Horniman, Editor, "Bombay Chronicle." In the course of the presidential address Mr. Horniman urged the need for political agitation for achieving a responsible, representative, and popular form of Government. He said that the Congress-League scheme was merely asking for an electorate on a broad and liberal franchise and that was absolutely essential to the future peace, contentment, and progress of the country. The speaker stoutly defended Home Rule and Mrs. Besant in respect of the attacks levelled against both. He said that the Home Rule League was carrying forward national Congress ideals of self-government by agitation which is the salt of success in politics and by so doing had helped to put forward the clock of progress and brought India within actual sight of the promised land and it was Mrs. Besant, he said, who brought home the need for immediate self-assertion and showed the way through the gates of hope to the goal of realisation. The speaker warned them against pitfalls of indirect minority electorate. It was a grave error. The only way to follow democratic principles was to stick to them all the way. People must be in direct relation to the legislature. The possible risks of oligarchical domination were to be avoided. Mr. Horniman concluded with an appeal to all to avoid the snares that were being set for Indians by separatist proposals and to realize that the salvation of the country lay in unity and adherence to true democratic principles of equality.

Her Excellency Lady Willingdon was presented with an address by Mahomedan ladies last evening under the leadership of Her Highness Lady Ali Shah, wife of H. H. the Aga Khan.

Punjab**Constitutional Reforms in India.****Pardit Madan Mohan's Address.**

LAHORE, December 18.
The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya addressed a public meeting this evening at the Bradlaugh Hall on "Constitutional reforms in India." The Hon'ble Bakshi Shau Lal presided. The Hon'ble Pandit began by referring to the memorandum of the 19 amplified by the Congress-League Scheme which he said, called forth a historic pronouncement by the Secretary of State in the House of Commons declaring responsible Government to be the goal of British policy. Some critics, however, laid too much stress on the phrase "by successive stages" in that announcement, by which they really meant to put a brake on progress. He surveyed the history of constitutional reforms in India beginning with the transfer of Government to the Crown, Indian Councils Act of 1861, 1892 and 1909 and stated that grudging and tardy manner had been responsible for the slowness of progress. He admitted that

There Had Been Much Progress

but it would have been much greater had the people had an efficient voice in the administration. That was what the Congress-League scheme asked for and the lecturer affirmed the conviction that the fruition of their demand would have important and beneficial results not only for the country but for the Empire including the maintaining of order, public safety and military defence.

Mysore**Mysore Libraries.****Government Instructions to Improve Them.**

BANGALORE, December 18.
The Government of Mysore have recently issued instructions to various departments to undertake the im-

provement of libraries under them. Of these the library attached to the Controller's Office in the Secretariat has been thrown open to the use of the public for the last two years. The library contains nearly two thousand volumes of rare and valuable books of interest to students of research in finance and allied subjects. There are also a number of magazines and periodicals of interest. And it is under the charge of a librarian. The library has now been shifted to a room adjoining the office of the Controller and is largely visited by the public. In view of the increasing use made by the public it is understood that Mr. M. N. Krishna Rao, Controller, intends making further improvements by the addition of several new books and by making it in other ways attractive.

సంయుక్త రాష్ట్రముల సహకార సభ.**రెవెన్యూ కమిషన్ల ఉపన్యాసము.**

నేడిక్కుడ సంయుక్త రాష్ట్రముల సహకార సభగూడి నది. దీనిని రెవెన్యూ కమిషన్ల గారు ప్రారంభించిరి. కేవలము సంప్రదించుటకు విషయమే విశేషమునకునే అనుసంఘముల విషయమై నిర్ణయము కలుగునేమోయను భయమున్న దనివారు తమ యుపన్యాసమునందు నడిపిరి. సహకారోద్యమ వ్యాప్తికి పాటుపడువారు రెవెన్యూమందిరము. అదియింకను గ్రామ సేవలందు పాడుకొని యుండలేదు. సహకారోద్యమమునకు పాటుపడవలసినదని వారు సంప్రదించుట ప్రారంభము. సహకారోద్యమమునకు, రాజకీయవేత్తలను కొరచి, మనశశించును స్వపరిపాలనా విధానమునందలి యదార్థ స్వరూపము సహకారోద్యమ మనియు, విద్యార్థిస్థితిలో పాటు దీనిని వ్యాపించజేసివో ఎన్ని కాధికార వర్గమునందు విశేషోదయమగుటకు కారణమార్గ మనియు వారు రాజకీయ వేత్తలకు నడిపిరి.

బొంబయి రాజకీయ సభ.**హార్నిమన్ యుపన్యాసము.**

బొంబయి డిసెంబరు 18:— బొంబయి క్రాంతికల సందర్భమున బి. జి. హార్నిమన్ గారి యాభిమాన్యుక్రింద ను ధూరియాయందు బొంబయి రాజకీయ సభ గలివారమునందు గూడినది. ధూరియోపన్యాసము ఖండితమందలముయొక్క పశ్చిమ ప్రాంతమునకు ముఖ్యస్థానము. ప్రాంతిపక్ష, ప్రజాధికార పూరితమును, బాధ్యతా సహితమును పాలనావిధానము లభ్యమగుటకు మనము బలపరచుకొని ఆంగ్లో శాసనసమమును గురించి వారు తమ యభ్యుత్సాహకారమును నుండు నుడివి యుండిరి. కాంగ్రెసు లోగు ప్రజాధికారిక ఎన్నిక దారుల సంఖ్యను విస్తరింపగోరుచున్నవి. మరియు ఎన్నుకొను వారల గుణవిషయములు సరళముగ నుండవలయును. భూత కాలపు కాలికిని, సంస్కృతికిని, జాతిభేదాన్ని కనిపెట్టి సంస్కరణము లావశ్యకము హోమురూపు బీసెంటు గారలకు ప్రతికారముగ వాదనల ఖండించుచు నదికు వారితరువును ప్రకటించెను. జరియ మహాసభోద్దేశములనే హోమురూపు లీసెంటు గారందో శసన సభించుచున్నారు. రాజకీయములలో ఆంగ్లో శసన సభి యే పనియు జరుగదు. రాజకీయముల కాంగ్లో శసన మత్యంతావశ్యకము. ఆట్టి ఆంగ్లో శసన గావించుచు హోమురూపులను హిందూ జాతియును కభిన్నమార్గమును జూపి వాగ్దత్తకర్తవ్యమును నిర్వహింపగలరు లేవెను. వెంటనే ఆత్మసత్వముల ప్రకటించు ఆవశ్యకతను బోధించినది బీసెంటుగారు. ఆశాకవ్యస్థానము జేయని భృతి మార్గము నామె గవనరచినది. కొలది ఎన్నికా విధానముల వలన నష్టము గలుగునని యతిడు నొక్క చెప్పెను. నిజమైన ప్రజాప్రభుత్వ నూత్రముల ననుసరించుటకు మొదటిపాదించివరవరకు వానిని విశవసంఘటనావశ్యకము. ప్రజలకు శాసన సభలతో ప్రత్యక్ష సంబంధము లుండవలయును. కొలదిమంది యధికారము ప్రజలకుండ తప్పించుకొను లావశ్యకము విభజనపు వలలలోనికి గొనిపోవు వారి ప్రయత్నములకు లావడక, వికమర్శము వలనను, యధార్థ ప్రజాప్రభుత్వ నూత్రముల నిరంతర మనుసరించుట వలనను మూలమే నెరవేరుగుటకు దేశ విమోచన మార్గములను గ్రహించు గాకయని అతడు ఉత. న్యాయసంఘమున జెప్పెను.

పీఠిల్లుకమిషన్లు.**ఉక్రేనియా రాజ్యాంగ సభ.**

లండను, డిసెంబరు 18:— పెట్రోగ్రాదు విశేషమును రైటరు వార్తాస్థానమున కిట్లు తంత్రివార్త సంపుచున్నాడు. మాక్సిమిల్ గ్రిన్ నకునుండి ఆయుధముల దీసికొనినపుడు ఉక్రేనియా ప్రభుత్వము 72 ఫిరంగులును, 350 ము ఫిరంగులను స్వాధీనమైనవి ఏకలక్షలకు తూటాముగడ లభ్యమైనవి. రష్యా రాష్ట్రమున కంతకును పీఠిల్లుకమిషన్ నయను పరిపాలకులకు తాము పరిగ్రహింపమని ఉక్రేనియా రాజ్యాంగ సభ ప్రకటించెను.

మన వ్యవసాయము.

అందుకు సంబంధించిన కొన్ని ఆర్థిక సమస్యలు.

(అ. నాగయ్యగారు, అమెరికా.)

(ప్రార్థనాంధికాను బుధము.)

మన రాజధాని గుంటూరు మొత్తము 42,22,548 పట్టాదారులు కల రెవీ వైస నూచించియుంటిని. పట్టాదారు డే భూమిని సేద్యము చేయవచ్చును. లేదా అమరకము చేయవచ్చును. యజమానియే సేద్యముచేయవోట్ల పాలమును చక్కగా బలపఱచి యెక్కువ పాలుపడును. కవులు దారులు వచ్చినంత రా బట్ట బ్రయత్నింతురు. ఈ శ్రద్ధాశ్రద్ధలు భూమి యొక్క హక్కునుబట్టి యేర్పడుచుండుటచే, కవులు పద్ధతి చే మన వ్యవసాయము, నుకభూములు బాగుపడుటకు వీలు లేదు. పట్టాదారుడే వ్యవసాయము చేయనిండు, లేక కవులుదారుని చేయనిండు. ఒక్కొక్క పట్టాదారుకొన్ని స్త్రీల ము మొత్తము మీద 2-60 యెకరము లనియు, కడవిక అయిదేండ్లలోను 4,09,722 పట్టాదారుల సంఖ్య పెరిగినదనియు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కవలనే తెలియవచ్చుచున్నది. పట్టాదారులసంఖ్య క్రొత్తభూముల ఆక్రమణముచే గాక విశేషము విభాగములవలన వృద్ధియగుచు, మన భూములు నానాటికి సేద్యమునకు వీలులేంత ముక్కలు చీలికలు అగుచున్నవి. ఒక్కొక్క పట్టాదారునికి 2-60 భూమియున్నను, నిదియంతయు నొక్కచోటనే, ఏకభండముగా నున్నదని నేను విశ్వసించజాలను. అక్కడ నొకతునుక, ఇక్కడనొక తునుక. వ్యవసాయపుభూమి యీవిధమున నానాటికి ఖండఖండములుగా చేయబడుటకంటే వేలు అనర్థములేదు. ఈ దురభ్యాసమును ప్రజలే వివేకముగలిగి విభాగముల సమయమున దిద్దుకొనవలయును. లేదా సర్కారువారు శాసనము మూలమున సవరించవలసియున్నది. మనదేశము పాలములయొక్క పరిమితి పంపిణీలవలన తగ్గుచు వానివలన జీవనము చేయవలసినవారి సంఖ్య మాత్రము తగ్గుచుండుటయే గాక క్రమముగా వృద్ధియగుచున్నది. వ్యవసాయము తూట గిట్టుటలేదని గిట్టుటలేదని చెప్పవారు, అది మన వ్యవసాయముయొక్క లోపమే, లేక పెద్దకుటుంబముల యొక్క లోపమే విచారించవలసియున్నాడు. ఎంతవఱకని, ఎంతమందినని, వ్యవసాయము భరింపగలనో మనలో సంసారములు వృద్ధియగుచున్నవి కాని, సంపాదనము మాత్రము వృద్ధియగుటలేదు. మన వ్యవసాయమునకు పెద్ద పండిగ్గస్థితి అన్నమైయున్నది. ఈస్థితియందు మనము వృద్ధియైన పొందవలయును. లేదా నశింపవలెన నశింపవలయును. సంఘ మెన్నడును ముందుకై నవోవును. లేదా నిలబడుదును. వెనుకకుమాత్రము పోజాలదు. ముందుకు సాగిపోవుటయే యభివృద్ధి. నిలబడివుటయే నాశనమునకు ప్రారంభము.

మనదేశమునందుల నికర దేశములందును పట్టాభూముల పరిమితి మిక్కిలి స్వల్పముగా నుండకపోలేదు. 1918 సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి జర్మనీలో 57,36,082 పట్టాభూములుండినవి. అందు కొన్నిటి పరిమితి యీవిధముగా నుండినది:

$\frac{1}{2}$ యెకరము ...	12,62,280	పట్టాలు
$\frac{1}{2}$ — 5	21,16,279	„
8 — $12\frac{1}{2}$	10,06,277	„

అనగా మొత్తపు 57,36,082, పట్టాలలోను 43,84,786 పట్టాలపరిమితి $12\frac{1}{2}$ యెకరములలోపు. ఇదేవిధమున మిగిలిన దేశములందును హెచ్చుతక్కువగా నున్నది. బెల్జియముదేశములో 1909-౧౦ సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి 3,00,218 పట్టాలుండి వాని విస్తీర్ణమీవిధముగా నుండినది:

$2\frac{1}{2}$ యెకరములలోపు ...	10,786	పట్టాలు
$2\frac{1}{2}$ — 5	90,481	„
5 — $7\frac{1}{2}$	51,585	„
$7\frac{1}{2}$ — 10	32,270	„
10 — $12\frac{1}{2}$	21,677	„
$12\frac{1}{2}$ — $17\frac{1}{2}$	28,486	„

ఇంగ్లాండులో కవులీకవులన్ని వలన సెసగలడిన భూముల పరిమితి 10 మొదలు 20 యెకరముల వఱకును, భూస్వాములిచ్చు పట్టాల పరిమితి మిక్కిలింత యధికముగనుగలవు. ఒక్క అమెరికాలో మాత్రము విశేషము భూమి యుండుటవలన 188 యెకరములకు తక్కువగనుండు ఇండములు స్వల్పమున చెప్పవచ్చును. ఇందువలననే అమెరికాలో విశేషముగ యంత్రసహాయముచే సేద్యము చేయబడుచున్నది. అక్కడ సొక తునుక ఇక్కడ నొక తునుకయున్న మనదేశములో నెట్లు యంత్రములతో సేద్యము జరుపుదురు? వీనికి పని యొక్కడ? వీని ఖర్చునెట్లు చిన్న చిన్న వ్యవసాయదారులు భరింపగలరు? మనదేశవ్యవసాయదారులు వట్టిమామూలు. పూర్వాచార క్రియలు. క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబింపదు. అందువలననే మన వ్యవసాయము వృద్ధి యగుటలేదని కొందఱు పలుకూరు నిందింతురు. ప్రపంచమునందెల్ల వ్యవసాయదారుడు పూర్వాచార క్రియనుడుగను, ఏమార్పును వెంటనే యగలంబింపనివాడుగను

నున్నాడు. ఒక దారిచూపిన అందఱివలన తరుచు మాత్రము ముందుకునడుచుదా? కాని, మనదేశ మన వ్యవసాయదారునికి చేయబడుచున్న సహాయమే అత్యల్పముగ నున్నదని నామనవి. ఇట్లునుటచే మనరయుతులు నేర్చుకొనవలసినది అవలంబింపవలసినదిలేదని నా ముద్దేశము కాదు. మొట్టమొదట మనకొయ్యముక్కను గంగలో వేసి మఱియొక మంచి నాగలిని వాడ వలసియున్నది. పశువులయొగువును వంటచేరుటగ నుపయోగించి, ఎరువునై విలసింపు దురభ్యాసమును విడువవలసి యున్నది. ముఖ్యముగా పశుబాతిని వృద్ధి చేయవలసియున్నది. మంచినీర్లులను వాడ వలసియున్నది. కాని, తినుటకై తిండిలేనపుడు నాగళ్లు వంటచేరు కొనుటకును తదితర కార్యములకును సామ్యుక్తమైనదియున్నా? ఇట్టి యుపకారములను మనజిహ్వాదారులు మన ప్రభుత్వమువారు చునరగవ్వర సహాయసంఘములు చేయవలసియున్నది. ఈసందర్భమున మనము మఱియొక ముఖ్యాంశమును విచారణ చేయవలసినదిగా నున్నది. అది జనాభివృద్ధి. 1900-1910 సంవత్సరముల జనాభా లెక్కలనుబట్టి పడేండ్లలో చదురపుమొలనకు బెల్జియములో 589 నుండి 661 వఱకును, జర్మనీలో 270 నుండి 311 వఱకును, ఇంగ్లాండులో 437 నుండి 615వఱకును, జపానులో 296నుండి 344వఱకును, మనహిందూ దేశములో 167 నుండి 178వఱకును జనులవృద్ధియైరి. పడేండ్లలో నింత యధికముగా జనసంఖ్యవృద్ధియైన దేశములందు మన దేశములోవలె వ్యవసాయము మీదనే ఆధారపడి యుండిన యెడల మన స్థితియందే వారును నుండియుండురు. ఈదేశములందెల్ల కొద్ది పాటి వ్యవసాయమును విశేషముగా పరిశ్రమలును స్థాపించి కావలసిన ఆహారపదార్థములను పశ్యపదార్థములను చవుక వరలకు దిగుమతి చేసికొని, యంత్ర సహాయముచే పశ్యపదార్థములరూపమును మార్చి అధికమైన ధరలకు కను మార్చినందున దున్న దేశములకును వానిని తయారు చేయజాలని వారలకును పంపియు, అనుకూలమైన దేశములకు తమ జనులకు వలస పంపియు, అధిక జనసంఖ్యచే గలగు చిత్కలను నివారించుకొనుచున్నారు. ఒక్క చదరపు మైలులో యంత్రసంబంధమున పరిశ్రమ పోషించునంతమందిని వ్యవసాయము పోషింపజాలదు. వైన వివరించిన దేశములలో కొద్దిపరిమితిగల భూములున్నను, మన దేశములో వలె నొక్క వరివైరునే విడువకుండ గిద్దెను సేలలో సహితము వేసి భూములను నిస్సాగముచేసి బాధపడక, అట్టి కొద్దిపాటి భూముల కనుకూలమైన పండ్లు కూరలు పుష్పములు మున్నగు వానిని సేవ్యముచేసి యెంతయో ధనము గడించుచున్నారు.

వ్యవసాయము కానిండు. యంత్రసంబంధ మగు పరిశ్రమ కానిండు, రెండిటికి కొంతచేటు లేకపోలేదు. ఒక్క వ్యవసాయమే జీవనాధారముగనుండి, వృద్ధియగుచున్న జనసంఖ్యకు వేలు జీవనాధారములేక, ఎల్లరును భూమినే ఆశ్రయించుటచేత, ఉత్పత్తి ఖర్చునకు సరిపోక చెప్పవలసికాని ఊడు మూడు చున్నది. మన దేశమున జనసంఖ్య పెరుగుచున్నది. కాని అందుకు సరిపోవు నాహారపదార్థములుగాని వానిని కొనుటకు గావలసిన ధనముగాని పెరుగుటలేదు. ఇందువలన అధికజను లందఱు నదివఱకుగల యాహారముమీదనే ఆధారపడవలసి వచ్చుచున్నది. లేదా, ఒక్కని సంపాదనముతో పదుగురు జీవనము చేయవలసినవచ్చుచున్నది. పంటను మార్చి కావలసిన వస్తువులు కొనుటకు పంట చాలియుండలేదు. డబ్బు వెట్టి కావలసిన వస్తువులు కొనుటకు సంపాదనము చాలియుండలేదు. ఇట్టి స్థితియందెల్లరు తిరుయాళలను తగ్గించుకొని, తమ సౌఖ్యములను మారుకొని, క్రమముగా తక్కువ భోజనము చేయుచు ప్రాణములను మాత్రము నిలుపుకొనుచున్నారు. ఈచాలని ఆహారమువలన, మన ఆతిభాల్యవివాహములవలన, మన సూర్యతాపమువలన, ప్రజల ఆరోగ్యము ఊడించుచున్నది. తగిన దాగ్ధ్యములేక చాలమంది స్త్రీలు ప్రసవమున మృత్యుముఖము జొచ్చుచున్నారు. తల్లిదండ్రుల బలహీనత్వముచే శిశువులను బలహీనులై దున్నులై పోషణము చాలక ఆకాలమృత్యువు పాలగుచున్నారు. వీనియో విధమున నీ గండము లన్నిటిని వాటి పెద్దవారలమైనను, చిన్నప్పటి నోషణలోపముచేను, తల్లిదండ్రుల దుష్పలత్వముచేతు, బుద్ధిసరిగా వికసింపక పోవుటయు, ఎన్నడైన సొక వ్యాధివచ్చినదా వాని నెదుర్కొను దాగ్ధ్యములేక మంచి యోగన ప్రాయముగా ప్రపంచమును విడువవలసి వచ్చుటయు పా నగుచున్నది. ఇంతకన్న దుఃఖకరమగు సంగతి ఏమి కలదు? వ్యవసాయదారుల కంటెను వ్యవసాయమునే ఆశ్రయించుకొనియున్న సూతీలస్థితి గుఱింత దురభ్యాసము. వ్యవసాయదారు ధగలబాధయు కొంతయైన పొందుచునే యున్నాడు. ఆహార పదార్థముల ధనము క్రమముగా హెచ్చుచున్నది. కాని, ధగలతో మాత్రము కూలి హెచ్చుటలేదు. ఇది మిక్కిలి దుఃఖము. మన దేశమున ధనమునకు గౌరవము కలదుగాని కూలికి లేదు. పాశ్చాత్యదేశములందు ధనము కూలికి వజరుచున్నది.

భూమి కూలి మూలధనము అన్నియు సమానగౌరవము గలిగి యున్నవి. అట్టి సమభావము, గౌరవము దేశమున ప్రబలునపుడే సర్వజనులును సుఖించెదరు. హిందూసంఘ మింతటి కుటముల రూపమున నిరూపమానము కట్టడిని కలిగి యున్నది. అట్టి సందర్భమున నామామలములనామ తమ స్వస్వములను కాపాడుకొనుట కష్టమైన సంగతి కాదు. ఇట్టి ప్రయత్నము సర్వజనాభావమును బడయగలదు. కాని, పరిశ్రమలు కాని ఇతరపనులు కాని లేని దేశమున, పనిపాటులు లేని జనులు అధికముగ నుండి వారిలో వారికి పోటీ హెచ్చి కూలి చవుక యగుట సమాజము, కావలసినదానికన్న నెక్కు దేవులవచ్చు చవుక గాకమానము. స్వదేశమున జీవనాధారములేదు. పోనిండు. పరదేశములబోయి కూలిచేసి బ్రతుకుదు చున్నను మనదేశస్థుల నెవ్వరు రానిర్దురు. కాని, మనదేశముమాత్రము ఎల్లరుకు గాదారబడక. మన దేశస్థు లెక్కడకు పోయినను పో పో ఆ తిరిమి వేయదున్నారు. మన దేశస్థులు మిక్కిలి చవుక కూలికి లభించుటచే, కొన్నిచోట్ల వీరిని రానిచ్చుచున్నను అక్కడి నిర్బంధపు మరకులలోబడి సంపాదనయంతగా లేక కష్టములకు లొనగుచున్నారు. మఱియు దేశమునందలి యువకులు దృఢగాత్రులు పరదేశములకు వలసపోయి అక్కడి దుఃఖనాటనముచే నకాల వాగ్ధ్యముచొంద గుప్పలులై నీరీదూరులై స్వదేశమునకు మరలినన్ని సంఘముల పోషణభారము మాత్రమే కాక అనేక నూతన సమస్యలు కలుగజేయుచున్న సంగతి మఱువదగినది కాదు. అటు తిరిగి, యిటుతీగి, కుదకు పట్టణములలో నెల్లరు మూగుచున్నారు. కాని, పట్టణములలో ఏమున్నది? అక్కడ మాత్రము ఎందరకు పనులు దొరకగలవు? జనసంఖ్యయొక్క వృద్ధి దేశాభివృద్ధికిని సంపదకును నిదగ్గనమని కొందఱు చెప్పెదరు. ఇతర దేశముల సంగతి మనకేల? మనకు మాత్ర మింతయును చెల్లదు. ఏదేశమున విశేషపు జనులు దర్శియగును దుఃఖిచ్చేయుగను నుంచుచో అక్కడ విభివృద్ధికిని సౌఖ్యమునకును అంతవ్యతయి యుండదని ఆదమస్మిత్తు చిరకాలము క్రిందటనే నడిపియున్నాడు.

పరమాత్మ యేమిచేయ నున్నది తెలియదు. ఎటుచాచినను మన సమస్యలు బహుమఃఖమున కలుగజేయునగ నున్నవి. ఇవి ప్రభుత్వమువారి సహాయము సాధింపదగినవిగా నున్నవి కాని సంఘము చేయగలది! అంతగా కనుబట్టదు. అయినను, ప్రస్తుత స్థితియండి దేశమున రక్షింపవలయు వన్న,

(1) మన వ్యవసాయమును మరింత గాఢముగ మోతన పద్ధతుల ననుసరించి జరుపవలయును. ఎంతచేసినను, వ్యవసాయమున నొక హద్దు దాటినతరువాత పాలము పండదు. ఈమోతన పద్ధతు లట్టి హద్దు దాటినవాని విషయమున నుపయోగపడవచ్చును. కాని, భర్తృ మర్తన మాతనపద్ధతులు నిరూపయోగము.

(2) క్రొత్తభూములను వ్యవసాయము చేసి పంటలను వృద్ధిచేయుట సర్వోత్కృష్టమైన పని. ఇట్టి భూములు మన దేశమున విశేషముగా నున్నవి. కాని, యీ కార్యము ఇతర దేశములలో వలె మన దేశమునందును దొరకనమువారియొక్కయు జిహ్వాదారుల యొక్కయు లోతుపాటు వలననే నెరచేరగలిగియున్నది.

(3) పరదేశములకు వలసపోవచ్చును. ఇది మనకు వీలు కానిది. అనుకూలమైన దేశములకు మన దేశస్థులను రానిచ్చుట లేదు. మన దేశస్థులు తక్కువ కూలికి మాత్రము పరదేశములకు పోవుట యుక్తము కాదు.

(4) ఆహారవ్యయమును సౌఖ్యములను తగ్గింపవచ్చును. ఇప్పటికన్న వీడబ్రతుకు నెనరు బ్రతుకజాలరు.

(5) ధనకుంతులు ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలు స్థాపించి నిరుద్యోగులకు పని కల్పించవచ్చు. ఇది బహుశాభ్యుపైస పని. ఏదేశమును నెక్కు వ్యవసాయపరిశ్రమవలననే జీవింపజాలదు. వ్యవసాయము పోషింపవలసికాని జనులకు తదితర పరిశ్రమలు పోషింపవలసియున్నది. అందువలన స్వదేశ పరిశ్రమలు ప్రబలి దేశము సుఖించును.

(6) బ్యాంకులు పరస్పర సహాయసంఘములు స్థాపించి రయితులకు ద్రవ్యసహాయము లభింపజేయవచ్చును. పరస్పర సహాయసంఘములు ఋణములు మాత్రమే కాదు, క్రయవిక్రయములు కూడ సభ్యులలో జరుపవలయును.

(7) మన వివాహపద్ధతులకు సంస్కరింపవచ్చును. కుటుంబసోషలము చేయజాలనివారు వివాహము చేసి కొనుట యుక్తమైన పనికాదు. చదునుమీరిన వివాహముల వలన సంతానము తగ్గును. జనసంఖ్య అధికముగా పెరుగదు.

(8) ప్రతివాడును నొక వృత్తిని నేర్చుకొని ఇతరులయై గాక స్వాధిష్ఠిముపై నాధారపడవలయును. నితరులవలన యంత్రసానులగను ఉపచారిణియగు ఉపాధ్యాయులొందుగను కష్టముబొంది ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము సంపాదించవలయును.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామ్యూజిషన్"ను యుపయోగించవలయును. దానిని పయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షెల్ ప్లెట్సుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమానము గొట్టిములకున్న త్రుప్పు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంటలకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 5555 రు

389

మదరాసు

(వై కామ్యూజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఆంధ్ర సంరక్షణి (ప్రథమ సంపుటము)

ఆ నేక మంచి విషయము లిందు జర్పింపబడియున్నవి. ఆంధ్రులందరూను జదివితీరవలయును. ప్రాకృత్యము చదివిన వారికిఁ బోషణపడగలదు. కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి. త్వరపడుడు. 350 పుటలు. వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే. (961) పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

గోవిందరాజు హరిశ్చంద్ర రావు,

ఆంధ్రసంరక్షణి పత్రికాధిపతి, కాకినాడ, గోదావరి జిల్లా.

ఆత్మ జిజ్ఞాసా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. కష్టముల సర్వాధమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.ఎ. విన్నవైతా చక్కవిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

(Tissue Remedies)

పార్థివపదార్థ చికిత్సాచంద్రిక

100 సంవత్సరముల నుండి జర్మనీ ప్రాంసుదేశములలో అనేక ఆసుపత్రులయందును, గృహములయందును వ్యాపకములొనర్చు టెక్సూరెమిడిన్ అను అద్భుతమును, ప్రమాదరహితము నగు వైద్యశాస్త్రము ఇంగ్లాండు ఆమెరికాలయందు గూడ వ్యాపించి, క్రమముగ మనదేశముం దనేకచోట్ల వాడుకలో నున్నది. ఈ మందులను మాత్రమే వాడుచున్న ఆసుపత్రులుగలవు. అనేకమందిడాక్టర్లు సమస్తవ్యాధులకు నీమందులనే వాడుచున్నారు. ఈ వైద్యమంతయు 12 మందులయం దిమిడియున్నది. ఈ 12 మందులు చూర్ణరూపమున నుండును. వెల మిక్కిలి స్వల్పముగా మనదేశములోనే అనేకచోట్ల విక్రయింపబడుచున్నవి. ఈ వైద్యశాస్త్ర సహాయమున సులభముగ సమస్తవ్యాధులను నయము జేసికొనవచ్చును. డాక్టర్లతోను, వైద్యులతోను, ఆసుపత్రులతోను అవ సర ముండదు. మన తెలుగు జిల్లాలలో ఇంగ్లీషు నేర్పకవా రనేకులు తమ కుటుంబములలో నీ మందులను సమస్త వ్యాధులకు వాడుకొనుచు, ఇతరులకు కూడ వైద్యసహాయము చేయుచున్నారు. ఇటువంటి ఆసుపాలయగు గృహవైద్యశాస్త్రము మరియొకటిలేదు. చంటిపిల్లలు, గర్భిణీస్త్రీలు, వృద్ధులు మొదలగువారికి కూడ నీ మందు లను వాడుటకు ప్రత్యేకముగ పకితులిచ్చిన డాక్టర్లు అకసరములేదు. ప్రతివారును మందును వాడవచ్చును. ఈ వైద్యశాస్త్రమంతయు నిదివరలో ఇంగ్లీషుభాషలోనే యున్నది. ఆంధ్రుల యుపయోగార్థము అద్భుతముగ నీ గృహవైద్యశాస్త్ర మిప్పుడు ఆంధ్రములో వచనరూపమున సులభతైలిని ముద్రింపబడినది. ఈగ్రంథము చేతనున్న వారు తమ దేహకోగ్యమును కాపాడుకొనుచు, ఇతరులకనేకులకు వైద్యసహాయము చేయ శక్తి గల్గియుండురు. ఈ వైద్యశాస్త్రము అవలంబించిన వైద్యులయొక్క వృత్తి అభివృద్ధియగును. భవనంతు నీ వైద్యశాస్త్ర సహాయ మతో బిడల కనేకులకు వైద్యసహాయము చేయవచ్చును. క్రమముగ ఆంధ్రదేశమందు ప్రతి కుటుంబములో నిది గృహవైద్యముగ వ్యాపించుటకు "పార్థివపదార్థచికిత్సాచంద్రిక" అను నీ గ్రంథము తోడ్పడును. ఈ మందులు మా కద్ద విక్రయింపబడును.

దీని వెల రు. 2-0-0.

మేనేజరు, సరస్వతీని కేతనము,

మచిలీపట్టణము, కృష్ణాజిల్లా.

(388)

శ్రా ర దాం బ

ఇది శ్రీ భక్త్యబోధిని యను నాటకము.

సంఘదూరచారి సంస్కరణమునకు మార్గ మొందజూపబడినది. అందరూను జదివి తీర వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజి పేరు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తింటుపెట్టి వీధి, మదరాసు

క్రిశ్టిమలయిన గోపాలకృష్ణ గోకశేఖరి చ గ్గుని

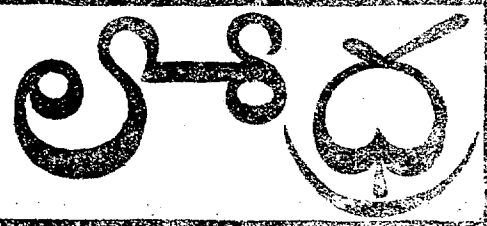
రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0.1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

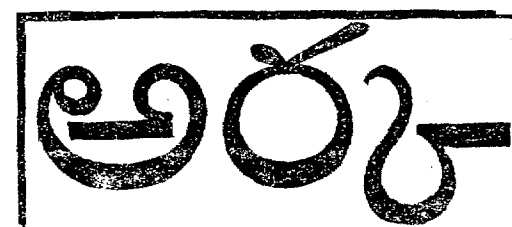
పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.



గర్భాశయ ని గ్గువారిలో:- శ్రీలక్ష్మి గలుగు ఋతుశూల బహిష్టి కాకుండుట, ఆకాలబహిష్టి, మైల జా గాను, తక్కువ గానుపోవుట, కుసుమకోగము, సంతోషహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధి లను తుదరుక్కు. వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0



రక్తశుద్ధి ద్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, పోమరితనము, మేహ ప్రణములు, సుఖసంతోషములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు లేజస్సును యిచ్చును. వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.



జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి:- సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

AMRUTANJAN
BEST INDIAN PAIN BALM.
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
SOLD EVERYWHERE.
Our Catalogue sent free on application.
AMRUTANJAN DEPOT,
Bombay & Madras

పుష్పాల్

(పుష్పములతో తయారైన తలనూనె)

బజారులో దొరకు తలనూనె వంటిదిగాదు.

పుష్పాల్ తలనూనె చాల శ్రేష్ఠమైనది.

దీనికి మించినది లేదు.

బుడ్డి 1-కి రూపాయి.

Bengal Chemical &
Pharmaceutical Works,
Ltd.,

91, Upper Circular Road,
CALCUTTA,

908

అమృతాగ్ర వ అవలేహ్యము.

ఈ శేహ్యము రక్తమున కుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి శాశ్వతముగాను నొసగును. 219

ఆరోగ్యమును కలుగ జేసి ఆయుర్విద్ధిని యిచ్చును.

ప్రస్తుతము శాకాభిక్షణము అను చిత్తమునకు

వ్రానిన తపాల ఖర్చు తేకడే గీ దితముగా మంపెదము

వైద్యశాస్త్ర ముదేశంబ్ గోవింద్,

అలంకరిత బా ఔషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.